

Jeg har savnet
smalltalk, jargon
og humor!
S. 20

Definitivt farvel
til Lov 409!
S. 12

LÆRER

BLADET

CORONASKOLEN // De yngste elever kom endelig tilbage til skolen 8. februar, men 1. marts blev Abildgårds skolen og H.C. Andersen Skolen efter et særligt hidsigt smitteudbrud igen lukket. De hårdtprøvede ældste elever må vente til 15. marts eller 6. april. Der er konstant omstillinger. Fjernundervisningen har udfordret både lærere, ledere og elever. 67 procent af lærerne har fundet det lidt eller meget sværere at motivere eleverne under nedlukningen. Værst har det været for de socialt vanskeligst stillede.

**DE YNGSTE TILBAGE I SKOLEN
- LANG NÆSE TIL DE ÆLDSTE**

Odense Lærereforening
Danmarks Lærereforening kredis 82

Odense Lærereforening
Klaregade 19, 2. sal
5000 Odense C
Tlf. 6612 6890
082@dlf.org
Odenselaerereforening.dk

Åbningstider

Mandag:
Kl. 9.30-16.00
Tirsdag og onsdag:
Kl. 9.00-15.00
Torsdag: Kl. 9.00-16.00
Fredag: Kl. 9.00-13.00
Formanden træffes efter aftale.

DLF/A - FYN

Klaregade 7, 1. sal
5000 Odense C
Tlf. 7010 0018

LærerBladet

Erik Schmidt,
ansv. redaktør
erik@fjordager.com
Bladet redigeres journalistisk.
Lederen og den redaktionelle linje er ikke nødvendigvis udtryk for foreningens holdning.

Foto:

(Hvis ikke andet er nævnt)
Erik Schmidt
Forsidefoto: Elever fra 1. klasse på Agedrup Skole på vej hjem fra første skoledag efter genåbningen 8. februar.

Næste blad

udkommer ca. 18.5.2021.
Deadline 22.4.2021
Redaktionen er afsluttet 1.3.2021.

Netudgave:

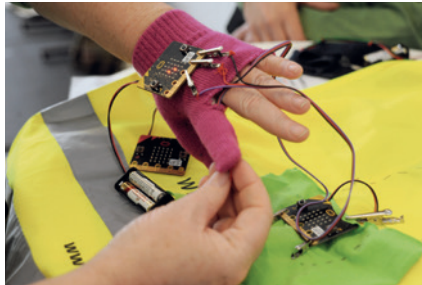
Odenselaerereforening.dk

Oplag: 2.500 stk.

Grafisk tilrettelægning og tryk:
Rosendahls A/S.

INDHOLD

GENOPRETNINGSPLAN // Folkeskolen i Odense døjer stadig med de drastiske følgevirkninger af "Ny virkelighed - Ny velfærd", der i 2010-2015 reducerede skolernes budgetter med 24 procent. Lærereforeningen går efter 100 mio. mere til årlig drift og en genopretningsplan. **side 7**

PROFILSKOLE // Den nye skole i Vollsmose profileres som robotskole. Men relationen til robotindustrien skaber risiko for en ekstern rammesætning af skolens undervisning, mener OLF's Charlotte Holm. **side 4-5**

SKOLENS OPLEVESESDIMENSION // Musik, teater og oplevelser er blevet nedtonet på bekostning af hårde fag. – Skolesystemet er blevet mere fabriksagtigt, mener Anders Møller, der selv er læreruddannet og blandt andet efteruddanner musiklærere. – Men der skal være plads til ildsjælene. Alle har brug for at blive inspireret. **side 8-10**

LÆRERLIV // 63-årige Margrethe Wendel Hansen fra Skt. Klemensskolen har været lærer i 38 år og tillidsrepræsentant i 16. Nu vil hun læse teologi. **side 14-15**

- 4 **Robotterne skal redde Vollsmoseskole.**
- 5 **Teknologi skal bringe Odense foran.**
- 6 **Støtte på kant med markedsføringsloven.**
- 7 **I strid med reglerne.**
- 8 **Den oversete pædagogiske dimension.**
- 10 **Det afhænger af lærerens engagement.**
- 12 **OLF mener: Definitivt farvel til Lov 409.**
- 14 **Stopper som lærer - vil læse til præst.**
- 16 **100 mio. mere om året og en genopretningsplan.**
- 20 **Jeg har savnet smalltalk, jargon og humor.**
- 21 **Du lækker helt vildt, Kristina!**

CORONAINDSATSER

Corona sætter stadig dagsordenen i de odenseanske skoler. Elever er hjemsendte, nogle lærere underviser online, mens andre lærere stadig skal undervise elever på skolerne. Odense Lærereforening arbejder for, at lærerne bliver hørt. Der er løbende kontakt med TR på de odenseanske skoler. Derudover har OLF kontakt med kommunale embedsmænd, Danmarks Lærereforening centralt, medier som TV-2 Fyn m.fl. for at forbedre lærernes arbejdsvilkår under corona-pandemien.

63,- kr.

Så meget kostede en skoletime pr. elev to år inde i skolereformen. Før 2009 brugte kommunerne 93,- kr. pr elev pr. time.

Kilde:
Fagbladet Folkeskolen,
15. december 2020

LOKALE LØNMIDLER FORDELT

Det beløb, der skal forhandles ude på de enkelte arbejdspladser, øges med hvad der svarer til 0,2% af de samlede lønmidler. Det har direktørgruppen i Odense Kommune reserveret til forhandling – dog som et kommunalt gennemsnit.

Odense Lærereforening har på baggrund af foreningens lønpolitik forhandlet den ekstra løn på skolerne og de øvrige arbejdspladser, hvor foreningen har medlemmer. Lærere, børnehaveklasseledere m.fl. har derfor nu fået del i den ekstra løndannelse.

Susanne Crawleys dedikation

Erik Schmidt
LærerBladets
redaktør

I FRANKRIG har man i et forsøg udskiftet det pædagogiske personale for helt små børn med kinesisk talende 'mødre' i et par uger. De gjorde alt det, man ellers gør, men på kinesisk. Børnene undrede sig slet ikke. Og efter et par uger kunne forskerne konstatere, at børnene var i fuld gang med at lære kinesisk.

Da man gentog eksperimentet på skærme i stedet, hvor der ikke blev holdt om og leget med barnet, skete der intet. Børnene mistede hurtigt interessen.

Det fortæller gymnasielærer Erik Jerlung på sin facebookprofil. Han er ved at oversætte den fremtrædende franske filosof og antropolog Francois Flahaults sene bog, hvorfra fortællingen stammer.

Måske er det forklaringen på, at skærmundervisning generelt virker ret dårligt. Også på større børn og unge.

Der skal simpelthen være en ansvarlig voksen til stede i rummet, for at de skrøbelige lære- og overføringsprocesser kan aktiveres. Det er Jerlungs pointe!

SUSANNE CRAWLEY har på sin facebookside efterlyst svar på, "hvad det er, der skaber magien i skolen."

Ikke nok med det. Hun har skrevet, at hun vil "dedikere 2021 til at definere magien i folkeskolen og beskrive rammerne, under hvilke den sættes i spil".

Man må tage hende på ordet. Det er ikke hver dag en politisk leder af folkeskolen inviterer til dialog om skolens interne anliggender.

Jerlungs fortælling om magi kan passende udbygges med det, som alle undersøgelser viser: Det, der har størst betydning for undervisningen i skolen, er læreren. Lærerens pædagogiske faglighed, lærerens

evne til at skabe relationer og lærerens evne til at lede. Punktum.

Det kræver respekt for lærerens opgave og metier. Lærernes autoritet, indflydelse på og ansvar for skolens hverdag må tilføres ny opmærksomhed. Indflydelse og ansvar skaber kvalitet, tillid og værdighed. Hvad er der blevet af de fælles møder, hvor man kan komme med forslag og fremføre sine synspunkter? Finde fælles løsninger?

Læreren må have tid, gode undervisningsmidler, metodefrihed og ytringsfrihed.

Skærmen og hele det teknologiske fix kan aldrig erstatte og må aldrig dominere den levende undervisning, uanset hvad OECD, World Economic Forum og Google ønsker. Barneskolen er ikke et redskab for økonomien.

UNDERVISNINGENS MAGI er ikke noget, der kommer af sig selv. I skolen kan den indfinde sig, når lærere og elever hengiver sig til en sag eller en praksis, som har betydning for den enkelte og for almenheden. Derved kan eleverne opnå frigørelse og myndighed. Men hengivelse kræver tryk, respekt, gode relationer, og det kræver gode rammer, faciliteter og omstændigheder.

Det sidstnævnte er en opgave for politikere. Det drejer sig blandt andet om ordentlige undervisningsmidler, et veludstyret skolebibliotek og -mediatek, gode faglokaler samt vedligeholdte, funktionelle og æstetiske rammer.

Det drejer sig også og ikke mindst om lærernes arbejdsvilkår. Odenses politikere, embedsfolk og ledere har et ansvar for at give lærernes urimeligt længe ventede arbejdstidsaftale lokalt medløb. ▲

Og efter et par uger kunne forskerne konstatere, at børnene var i fuld gang med at lære kinesisk.

DIGITAL OMSTILLING

Der ydes en stor indsats fra alle børnehaveklasselædere og lærere rundt på Odenses folkeskoler for at få undervisningen til at fungere bedst muligt digitalt. Der er stor villighed til at finde alternative digitale løsninger, så teamsamarbejdet og skole-hjem-samarbejdet ikke går i stå.

På samme vis i Odense Lærerforening. Inden den helt store nedlukning mødtes styrelsesmedlemmer fysisk med tillidsvalgte i små grupper for at drøfte den nye arbejdstidsaftale. Nu foregår alle møder, store som små, digitalt. Vi ser dog frem til igen at kunne afholde møder fysisk, hvor alle tillidsvalgte er samlet i et lokale.

Det er dog en djævelsk ironi, at det netop er gennem vores åndedrag, at menneskeheden nu er forbundet.

Forfatter Lene Andersen i „Dannelse – at blive et større menneske“, 2020

LØNTJEK GIVER KASSE

Odense Lærerforening deltager aktivt i den årlige løntjekkampagne: Er du OK? i ugerne 46 og 47. Odense Lærerforening inviterer medlemmerne både gennem tillidsrepræsentanten og direkte via mail og opslag på Facebook til at få tjekket lønsedlen.

De seneste tre år – 2018, 2019 og 2020 – fandt Odense Lærerforening i gennemsnit 177.000,00 kr. ved løntjek i kampagneugerne. Det er sket ved at rette fokus på deltid, tillæg og undervisningstillæg over 750 og 780 timer.

Du kan altid sende din lønseddel ind til tjek. Husk at sende opgaveoversigten med.

ROBOTTERNE SKAL REDDE VOLLSMOSESKOLE

ODINSKOLENS ROBOTPROFIL // Den nye skole i Vollsmose, Odinskolen, profileres som robotskole. Men relationen til robotindustrien skaber risiko for en rammesætning af skolens undervisning, der udefra hentes ind i skolen, mener OLF's Charlotte Holm.

- Hvis finansieringen af folkeskolen er afhængig af fondes bidrag, så har vi et problem, siger Charlotte Holm fra Odense Lærerforening og Danmarks Lærerforenings hovedstyrelse.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

BERETNING & KOMMENTAR

I april 2020 besluttede byrådet at lægge de to skoler i Vollsmose sammen.

Forligspartierne blev senere enige om, at den nye skole skal danne rammen om en kommende robotskole. Skolen i Vollsmose er blevet byrådspolitikernes projekt med støtte fra tech-industrien.

Odinskolen, som er skolens navn, skal have en klar og stærk naturfaglig og teknisk profil og skal udvikles i tæt partnerskab med de lokale robot- og teknologivirksomheder. Odenses lokale robotmiljøer skal inviteres ind i både skolens strategiske arbejde og den daglige drift.

Det står at læse i referatet fra B&U-udvalgsmøderne i oktober og december måneder.

Forligspartierne har afsat 25,0 mio. kr. til at udvikle de samlede rammer om profilskolen, og det er ambitionen, at den skal være "verdens bedste robotskole".

I forvejen har byrådet i Odense i november 2019 vedtaget at afsætte 50 millioner kroner over 10 år til en strategi for 'Verdens bedste

robotby i børnehøjde', der skal fremme unges interesse for teknologi.

Det er målet, at fonde og partnerskaber vil tilføre værdi for et tilsvarende beløb.

SKABER UBALANCE

Tech-giganten Facebook har nu lagt yderligere 500.000 kr. i puljen.

Det har fået Odense Lærerforenings Charlotte Holm, der også er medlem af Danmarks Lærerforenings hovedstyrelse, til at løfte øjenbrynene.

- Hvis finansieringen af folkeskolen er afhængig af fondes bidrag, så har vi et problem.

- Fondsfinansieringen fremmer ofte en særlig dagsorden, fx er fokus på teknologi og naturfag udbredt. Der er en stor risiko for, at det skaber en ubalance i forhold til de humanistiske og praktisk musiske fag.

Charlotte Holm er også kritisk med hensyn til den påvirkning, som eleverne udsættes for.

- Når tech-giganter som Facebook bliver samarbejdspartner, så er der god grund til at flytte fokus fra glædesblikket ved "the cool cash" til et meget kritisk blik på fx de markedsføringskræfter, der ligger bag. Det er jo ikke li-

gefrem tale om et "Åben skole"-samarbejde med den lokale økologiske landmand!

Rådkvinde Susanne Crawley er uenig.

- For mig er folkeskolens formålsparagraf hellig og den rettesnor, vi hele tiden skal holde os inden for. Det er os politikere, lærere og skoleledere, der sætter dagsordenen, har styringen og beslutter, hvad pengene skal bruges til. Desuden har vi i Børn- og Ungeudvalget vedtaget et etisk kodeks omhandlende de fonde og virksomheder, som vores "Verdens bedste robotby"-folk indgår samarbejdsaftaler med.

- Jeg køber i øvrigt ikke helt præmissen om, at fondsfinansiering fremmer bestemte dagsordener. Hvis man får penge fra en fond til robotter eller makerspaces, frigør det midler, som skolen har mulighed for at bruge på andre ting fx de humanistiske eller praktisk-musiske

Her hjælp pr

Men aktive forældre kan forandre

På Skovbrynet Skole i Bagsværd har man dårlige erfaringer med at iscenesætte skolen som en profilskole for at tiltrække flere elever.

I sin tid fik Værebros Skole i Bagsværd de fleste af sine elever fra det socialt belastede Værebros Park og havde for år tilbage et ry, som gjorde det svært at tiltrække elever fra den mere velstående del af byen. Men så besluttede kommunen, at skolen skulle tage navneforandring til Skovbrynet Skole.

Det skabte dog ikke den store forandring. I 2014 meddelte kommunen, at skolen skulle have en ny international profil med vægt på engelsk. Hverken skoleleder, der i øvrigt blev fyret, MED-udvalg eller skolebestyrelse havde været involveret i beslutningen.

Den nye profil har heller ikke ført til et bredere elevgrundlag. Så nu vil politikerne flytte skolen

- Byrådet vil gerne flytte Skovbrynet Skole, da de tror på, det vil kunne skabe en øget søgning til skolen i forhold til nu, fortæller skolebestyrelsesformand Pernille Hindsgaul.

- Tidshorisonten er 8-9 år, og vi forventer,

fag. Jeg tror ikke, at det ville møde modstand, hvis nogen donerede musikinstrumenter til en skole eller en skoleskov, som det var tilfældet ved Højby skole.

ODENSE ER JO EN ROBOTBY

Odinskolen får fem år med den nye profil til at bringe elevernes karakterer op på samme faglige niveau som Odenses øvrige skoler.

I Gjellerupparken i Aarhus, der også betegnes som et "ghettoområde" går man i en anden retning. Her bygges en ny folkeskole, der mere bredt skal satse på høj faglighed og trivsel i stedet for den snævrere scienceprofil.

Ifølge Susanne Crawley Larsen er netop den profil dog som skræddersyet til Odense, "der jo er en robotby".

Odinskolen har fået landets første socialpædagogiske leder, der primært skal tage sig af de sociale udfordringer, som findes i Vollsmose, så den øvrige ledelse kan koncentrere sig om at hæve fagligheden.

Skolen har også indført såkaldte læringssamtaler, hvor forældre og elever fire gange årligt skal mødes med lærere og tale om, hvordan eleven bliver bedre fagligt.

Om politikernes vision med skolen hedder det i øvrigt: "Odinskolen er en demokratisk, dannende folkeskole, med høj faglighed i fokus. Som elev på skolen lærer man ikke bare om fagene, men også om dansk kultur, værdier, ligestilling og samfundsnormer. Vi har høje forventninger til hinanden, og sammen skaber vi fællesskaber, som alle kan være en del af." ▲

ofilen ikke

noget, siger bestyrelsesformand.

at byrådet ikke vil lade den nuværende Skovbrynet Skole sygne hen frem til flytningen.

- Vi har rigtig mange tosprogede elever, da vi har elever fra over 40 forskellige nationaliteter. Heriblandt også Storbritannien, Frankrig, Holland og andre vestlige lande.

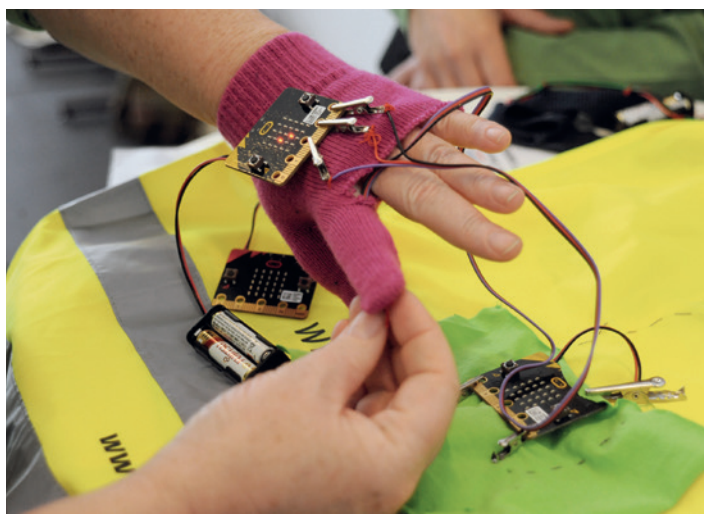
- Ændring til international profilskole har desværre ikke skabt den fra forvaltningen forventede søgning til Skovbrynet Skole.

Det har til gengæld ansættelse af ny skoleleder sammen med meget aktive forældre i skolebestyrelse og forældreforeningen Brug Skovbrynet Skole.

- Det er lykkedes os at tiltrække flere elever til skolens begyndertrin, siger Pernille Hindsgaul.

Skolebestyrelsesformand Pernille Hindsgaul.

Danmark er markedsledende inden for industrirobotter og mobile robotter, som kan arbejde sammen med mennesker - de såkaldte cobots. Det skønnes, at omsætningen i den danske robotindustri kan stige til et sted mellem 45 og 65 mia. kroner frem mod 2025. Robotindustrien vil ifølge Damvad Analytics kunne beskæftige op mod 25.000 mennesker i 2025 mod 8.500 i 2017.

(Kilde: „Verdens bedste robotby - strategi for dannelse og uddannelse i børnehøjde“)

TEKNOLOGI SKAL BRINGE ODENSE FORAN

TEKNOLOGI // Odense vil være verdens bedste.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

BERETNING & KOMMENTAR

Odense satser benhårdt på vækst og innovation. Innovation og entreprenørskab skal indgå i skolens fag ligesom IT og sprogudvikling. Det blev indført med folkeskolereformen i 2014. Men Odense Kommune går med "Børnene i Robotbyen" langt

videre.

Projektet skal fremme, at flere unge fastholder interessen for udvikling og uddannelse inden for STEM-fagene (Science, Technology, Engineering, Mathematics) og innovation, fremgår det af kommunens præsentation.

- I november 2019 vedtog byrådet i Odense at afsætte 50 millioner kroner over 10 år til en strategi for 'Verdens bedste robotby i børnehøjde'. Ønsket var, at fonde og partnerskaber med virksomheder og uddannelsesinstitutioner ville tilføre værdi for et tilsvarende beløb.
- I november 2020 fik Odense en donation fra Villum Fonden på 5.013.076 kroner til maker-spaces og kompetenceudvikling.
- Odense Kommune investerer desuden 2,3 mio. kroner i projektet. Målet er bl.a. at understøtte elevernes sciencekapital, og at de tilegner sig innovative metoder og det 21. århundredes kompetencer (samarbejde, it & læring, videnskonstruktion, problemløsning/innovation, selvevaluering, kompetent kommunikation).
- It-giganten Facebook har smidt 500.000 kr. i puljen og indgået "partnerskab" med kommunen.

Men det er ikke gratis at indgå partnerskaber.

Det er dobbeltsidigt.

Det nye partnerskab mellem Odense Kommune og Facebook indeholder tre dele, der tilsammen har en værdi på 500.000 kroner.

1. Coding Class læreropgradering - i samarbejde med UNG Odense.
2. Coding Class Toddler - Computational Confidence i børnehaven.
3. Indkøb af teknologier.

BIG DATA OG DIGITAL STRATEGI

"Verdens bedste robotby - strategi for dannelse og uddannelse i børnehøjde" er blevet til med input fra et eksternt Advisory Board, lokale virksomheder, 100 fagprofessionelle samt børn og forældre.

Medlemmer af Advisory Boardet tæller en senior vice president fra DTU, En CEO fra Innovation Lab, stifteren af Univer-sal Robots, en digitaliseringsrådgiver, en salgschef fra Microdof Danmark, en uddannelsesdirektør, en professor fra SDU, og en familiepsykolog.

Af Odense Kommunes "strategi for digital dannelse" fremgår det, at kommunen orienterer sig mod vækst ved blandt andet at bruge Big Data.

"Forvaltningen vil desuden orientere sig mod de nyeste tendenser inden for dataområdet. Herunder fx det ofte benyttede begreb Big Data, der dækker over store datamængder, som kan indeholde vigtige mønstre og tendenser.

Åbne data er den del af forvaltningens data, der umiddelbart kan stilles til rådighed for alle. Børn- og Ungeforvaltningen ønsker aktivt at arbejde henimod at dele så mange data som muligt for at støtte udvikling af nye ideer til løsninger, der skaber menneskelig og økonomisk vækst i kommunen." ▲

STØTTE PÅ KANT MED MARKEDSFØRINGSLOVEN

FONDENES INDFLYDELSE I FOLKESKOLEN // Hvem er det, der bestemmer over skolen? Har erhvervslivets interesser sneget sig ind som rammesætter for skolen bag om folkestyret, spørger Lucas Cone, der forsker i fondes indflydelse på skolen.

- Der sker en afpolitisering på den måde, at man henter en ekstern ramme ind i skolen, der ellers er blevet til som et samarbejde mellem politiske partier og fagfolk, siger Lucas Cone (Privatfoto).

TEKST & FOTO Erik Schmidt

BERETNING

- Odense er ikke alene om at samarbejde med fonde, som vi blandt andet ser det med Facebook og robotindustrien gennem "Børnenes robotby", siger Lucas Cone, der som ph.d.-studerende ved Aarhus Universitet forsker i fondenes indflydelse på skolen.

Netop dette var et af emnerne ved Odense Lærerforenings nylige webinar for tillidsrepræsentanter.

- Alle ønsker at involvere sig i skoleudvikling. Lego, A.P. Møller, Novo Nordisk står i kø med midler til den danske folkeskole sagde Lucas Cone.

- Det går ud på at tjene penge eller at skabe indflydelse og positiv brandværdi, men spørgsmålet er, om ikke især edutech-firmaernes partnerskaber med skolen somme tider er på kanten af markedsføringsloven.

Mindreårige er beskyttet af loven, fordi de ikke besidder den samme kritiske natur som voksne forbrugere, og derfor gælder der skærpede regler for markedsføring, der er rettet mod netop den aldersgruppe. Der skal ifølge

markedsføringsloven tages hensyn til børn og unges "naturlige godtroenhed, manglende erfaring, samt hvor lette de er at påvirke og præge".

Det afgørende kriterium er, om markedsføringen appellerer til målgruppen, og om det bliver vist et særligt udsat sted, fx på en skole eller institution.

HVEM HAR DET PÆDAGOGISKE ANSVAR?

Mærsk Fondens skolemiliard og Novo Nordisk Fonden med en bevilling på 1,6 milliarder kroner til naturfagsundervisning er noget af den mest markante fondsstøtte.

Men støtten er ikke uden problemer, sagde Lucas Cone.

- Der sker en afpolitisering på den måde, at man henter en ekstern ramme ind i skolen, der ellers er blevet til som et samarbejde mellem politiske partier og fagfolk. DLF spiller også en vigtig rolle. Men lige pludselig er fremtidens arbejdsmarked blevet et asset. Det er noget ret nyt.

- Fondenes indflydelse udvisker også, hvem der har det pædagogiske ansvar. Forældre forventer, at det er læreren, der har det, men pludselig er der også en ekstern rammesætning.

- Der er desuden det problem, at skolerne segmenteres i dem, der er med på udviklingen, og dem der ikke er. Det ligger underforstået,

at analogt er gammeldags og kedeligt og teckundervisningen lanceres også som et opgør med den kedelige undervisning ofte støttet af læringskonsulenter.

VOLDSOMT POLITISK ANSVAR

- Med tilkomsten af de store beløb følger et voldsomt politisk ansvar. Det er af samme grund bekymrende, at undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil for nylig besluttede at bremse den kortlægning af de private fondes aktiviteter i folkeskolen, som Merete Riisager igangsatte i 2018.

- Men at overlade denne stillingtagen til de enkelte skoler og kommuner underkender de magtforhold, der er på spil i omgangen med store beløb, og risikerer i sidste ende at gå ud over de elever og lærere, der ikke nødvendigvis deler erhvervslivets visioner om skolen.

- For det andet kan forholdet mellem de private fonde og de enkelte skoler ikke adskilles fra spørgsmålet om, hvad vi i et demokratisk folkestyre ønsker, at folkeskolen skal være og blive og bevare.

- Snarere end at tage udgangspunkt i politisk dialog mellem folkevalgte aktører, kommer skolerne i stigende grad til at rette sig efter de begreber og interventioner, som der er penge i og til. Betydningen af disse bevægelser overskrider både den enkelte skoleleder og kommune.

Lucas Cone understregede, at hans pointe ikke er, at politikere eller ministerier skal styre, hvor og hvordan de private fondsmidler benyttes i folkeskolen.

- Spørgsmålet er, hvem og hvad vi reelt inviterer med til at præge folkeskolens udformning? Og hvilke antagelser om den gode skole eller den kompetente lærer ligger, der til grund for fondenes arbejde? ▲

B&U-FORVALTNINGEN OG FUNDRAISING & PARTNERSKABER

"Der er mulighed for at søge både offentlige puljer samt private fonde og partnerskaber til udvikling og understøttelse af kerneopgaven i Børn- og Ungeforvaltningen.

Til denne indsats ansættes der i 2021 en fundraiser samtidig med, at der igangsættes en indsats for at skabe øget fokus på potentialet i partnerskaber, fundraising mv."

Referat fra B&U-udvalgsmøde 2. 2. 2021

I STRID MED REGLERNE

DANSK SOM ANDETSPROG // Undervisningsministeriet skærper nu kravet til kommuner som Odense, der ikke følger reglerne om, at basisundervisningen ikke alene kan gives i almenklasserne, men skal gives på enten hold på maks. 7 elever eller som enkeltmandsundervisning. OLF's Charlotte Holm kræver efteruddannelse af lærerne.

Fra Abildgårdskolen da modtageklasser var den anerkendte form for modtagelse af nyankomne elever (Arkivfoto).

TEKST & FOTO Erik Schmidt

BERETNING

Undervisningsministeriet griber nu ind over for de kommuner, der bryder reglerne for undervisning af nyankomne udenlandske elever med krav på sprogstøtte.

Baggrunden for den nye, skærpede linje er, at en undersøgelse fra Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) for et års tid siden afslørede, "at mange kommuner tilsyneladende har svært ved at finde rundt i reglerne, hvilket medfører, at en del af dem ikke tilbyder de nyankomne elever den undervisning, som de har krav på". Det skrev Fagbladet Folkeskolen den 12. 11. 2020.

Nu forventer Charlotte Holm fra Odense Lærerforening og DLF's hovedstyrelse, at Odense Kommune gør noget.

- Vi har i Odense Lærerforening sammen med et netværk af lærere fulgt modtagerefleksordningen fra begyndelsen, så de udfordringer, den har rejst, må de kunne forvente en klar forbedring af nu.

- Kommunen skal give DSA- basisundervisningen et eftersyn, nu da ministeren har

indskærpet, at den ikke alene kan gives i almenklasserne, men skal gives på enten hold på maks. 7 elever eller som enkeltmandsundervisning, hvis man har valgt en anden organisering end modtageklasser.

- Hvis kommunen vil fortsætte med modtagerefleksordningen, er der et stort uddannelsesbehov, der skal dækkes, siger Charlotte Holm.

- Folkeskolelovens §30 a pointerer det dobbelte uddannelseskrav for bl.a. lærere, der underviser i dansk som andetsprog.

SUSANNE CRAWLEY ANERKENDER PROBLEMET

Problemet anerkendes af den politisk ansvarlige for folkeskolen i Odense, Susanne Crawley (RV).

- Jeg anerkender, at der er et uddannelsesbehov. Derfor udbyder og finansierer Skoleafdelingen også i indeværende og kommende skoleår kursus for lærere med modtagerefleks-elever i almenklasser og uden for klassen.

- Deltagerne får blandt andet viden om flersprogethed og andetsprogstegnelse, idéer til hvordan man kan arbejde med den nyankomne elevs læring og trivsel samt sparring og feedback i forhold til deres egen undervisning. Det er

selvfølgelig et område, hvor der er gode grunde til hele tiden at sikre, at medarbejdere giver børnene de bedste betingelser for at komme godt fra start i Danmark og i folkeskolen.

Af EVA-undersøgelsen fremgik det, at flere kommuner er begyndt at indskrive nyankomne elever direkte i almindelige klasser i stedet for i modtageklasser, uanset om der er tale om flytning, familiesammenførte eller børn af udenlandske forældre, som arbejder i Danmark.

Det er ikke ulovligt. Men Undervisningsministeriet har igen understreget, at det er i strid med reglerne udelukkende at give sprogstøtte som led i den almindelige klasseundervisning, når der er tale om nyankomne elever med krav på basisundervisning.

87 PROCENT AF LÆRERNE I ODENSE SAVNER STØTTE

I en inklusionsundersøgelse i Odense svarede 87 procent af lærerne, at de oplever, at eleverne ikke får den støtte, de skal have.

- I netværksgruppen for DSA-lærere i Odense hører vi selvfølgelig nogle historier, siger Charlotte Holm.

- Derfor kan jeg sige, at der sidder grædefærdige lærere derude, har Charlotte Holm fortalt til Folkeskolen.

- Det kan godt være, at eleverne lærer noget hverdags-dansk og noget frikvarter-sprog, men de får ikke udviklet deres sprog til fagene.

- Google Translate er blevet et nødvendigt redskab i undervisningen for odenseanske almenlærere, der står alene med udfordringen med at tage imod og undervise nyankomne udenlandske elever i folkeskolen. Hvad skal de ellers, spørger Charlotte Holm, der selv er tidligere lærer i dansk som andetsprog på Abildgårdskolen. ▲

UNDERSVINGSMINISTERIETS KRAV TIL KOMMUNERNE

Uddrag af brev fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet til kommunerne.

"Styrelsen skal derfor indskærpe, at nyankomne elever skal have basisundervisning i dansk som andetsprog uden for klassens rammer. Denne undervisning skal gives i modtagelsesklasser eller, hvis eleven er indskrevet i en almindelig klasse, på særlige hold eller som enkeltmandsundervisning."

Kilde: Folkeskolen, 12. 11. 2020

DEN OVERSETE PÆDAGOGISKE DIMENSION

OPLEVELSESDIMENSIONEN I SKOLEN // På trods af nedtoningen af musik, teater og oplevelser i skolen til fordel for målrettet dygtiggørelse i de hårde fag som dansk, matematik, engelsk og naturfag, sørger ildsjæle blandt lærerne og opbyggende ledere for at holde fanen højt. Det sker blandt andet på Tarup Skole og Korup Skole.

En undersøgelse fra UC Lillebælt viser, at lærerne er hårdt pressede, og at det gør undervisningen mere defensiv og ensformig. Lærer Niels Chr. Sauer mener, at den oplevelsesbaserede undervisning i folkeskolen er blevet nedtonet i forhold til hardcore-fagene. Der findes dog alligevel stærke undervisningsmomenter af æstetisk og oplevelsesmæssig karakter (Arkivfoto).

TEKST & FOTO Erik Schmidt

BERETNING

– En hårdt presset lærerstand leverer en mere defensiv og ensformig undervisning, sagde lektor Stinus Storm Mikkelsen fra UC Lillebælt for nylig i forbindelse med offentliggørelsen af en ny undersøgelse, han har stået i spidsen for.

Den kendte lærer og debattør Niels Chr. Sauer gik et skridt videre i sin vurdering af skolens rammer og kaldte provokerende skolen efter reformen fra 2014 for ”Den sorte skole version 2.0”.

Hans indlæg på Folkeskolen.dk handlede om, at der siden 2014 er sket en ”nedtoning af alle de oplevelsesorienterede aktiviteter, der ikke tager sigte på den enkelte elevs målrettede dygtiggørelse inden for de hårde fag: dansk, matematik, engelsk og naturfag.”

Sauer fik på facebook forbløffende hurtigt mange tilbagemeldinger fra lærere, der var enige med ham, og det overraskede ham, da det ikke er en problematik, der tales meget om.

Uddybende skrev han om nedtoningen af ”alle de praktisk-musiske fag, navnlig selve musikfaget, der kæmper for livet, og hele paletten af fællesskabende aktiviteter.”

Hermed mente Sauer ”lejrskoler, ekskursioner, skole – og klassefester, forårskoncerter, musicals, sociale arrangementer af enhver art omkring klasserne, skolekor, rollespil og levende fortælling i dansk-, historie- og kristendoms-kundskabstimer, sang- og regellege i indskolingen, feriekolonier, fællesarrangementer med udefra kommende kunstnere plus alt det liv, der udspillede sig omkring skolebibliotekerne.”

FIK LOV TIL AT BRÆNDE FOR DET

Anders Møller, der er lærer, komponist og forfatter, kan godt genkende tendensen.

Han har sin gang på skoler i Odense og har de seneste 15 år efteruddannet et hav af musiklærere. Han underviser i teoretisk pædagogik og

Vi tager al glæde og al impulsivitet ud af undervisningen. Lockouten af lærerne og skolereformen har strammet tiden op. Der er en stærkere tidsramme. Meget mere kalender og kollegial planlægning.”

Anders Møller, lærer, komponist og forfatter

psykologi på Syddansk Musikkonservatorium i Odense og Esbjerg.

På en del skoler findes der alligevel stærke undervisningsmomenter af æstetisk og oplevelsesmæssig karakter, mener han.

– Det er dog som regel alt for afhængigt af enkelte ildsjæle blandt lærere og pædagoger, og af om skolelederen har øje for værdien og støtter ildsjælene, siger Anders Møller.

– Man kan sige, at der hvor lærerne kan få det til at sprudle, fungerer det godt. Ellers gør det ikke.

– På mange skoler er musiklærerne ikke klædt godt nok på. En musiklærer skal i dag både kunne være dygtig til at spille, være sprudlende og have styr på klassen. Du skal vise, du kan noget, og så skal du samtidig være klasseleder. Børn i dag er meget umiddelbare, og læreren skal være god til relationsarbejde.

– Mange ser ikke musik som et fag. De opfatter musikfaget som et klappe-kage-fag, der ikke giver noget, og man kan ikke for alvor bevise, at det er godt for noget.

DE MEST INTROVERTE ELEVER

Musik er Anders Møllers lykkepille, siger han, og noget af det bedste, han har været med til var musicalprojekterne på Giersings Realskole.

– Jeg blev ansat på skolen i 1998, og vi fik lov til at lave musicals på 6. klassetrin. Jeg var klasseleder, og jeg aftalte med skolens leder, at vi skulle lave et musicalfag, som hentede timer fra både musik, billedkunst, håndarbejde og sløjd.

– Så var der timer nok til, at vi kunne have en hel dag om ugen hele året rundt til musical. Det var megafedt!

– Vi fik lov til at brænde for det. Vi fyrede den af. Det gav også god mening, for vi kunne spare lidt timer og havde til gengæld kæmpebudgetter, så vi kunne leje det bedste gear. Vi hyrede også skuespiller Tina Kruse Andersen til at være med som gæstelærer. Børnene var elle vilde. Vi kunne få fat i selv de mest introverte elever. Der var to 6.-klasser og tre lærere. Alle elever skulle igennem alle stationer. Vi havde en del dogmer. Alle skulle også på scenen.

JA, OGSÅ I FOLKESKOLEN

LB: Kan det lade sig gøre i folkeskolen?

– Ja, det kan det, hvis både skoleleder og læ-

rere er fleksible. Og hvis der er lærere, der brænder for sagen. Man i dag er der så meget med ... "Ahmen, jeg er nødt til at gå kl. 11.00..." Der er sket en formalisering af tiden.

– Vi tager al glæde og al impulsivitet ud af undervisningen. Lockouten af lærerne og skolereformen har strammet tiden op. Der er en stærkere tidsramme. Der er meget mere kalender og kollegial planlægning. Der er ikke plads til den individuelle lærer i dag.

– Det er blevet meget mere køligt. Skolesystemet er blevet mere fabriksagtigt, og det tillader ikke udsving. Men der skal være plads til ildsjælene. De skal ikke kæmpe mod systemet og sure kolleger.

– Lærere skal gøre det, de går op i, det de er gode til, og det skal skolelederen se og støtte. Så kan lærerne inspirere og tryllebinde. Alle har brug for at blive inspireret.

MINIKULTURFESTIVAL PÅ TARUP SKOLE

Tarup Skole er én af de skoler, der på sin hjemmeside gør en dyd ud af musiske aktiviteter. Det er der ikke mange, der gør.

– Vi har en musical på 3. klassetrin, og vi laver musical i valgfag. Vi har skolekoncert én gang om året – eller en minikulturfestival, kalder vi det – med elever på alle klassetrin, fortæller Christian Bebe-Hempler, der har været lærer i 15 år. Han underviser i musik, historie, kristendom og matematik.

– Der var tidligere forårskonserter. Vi startede det op igen. Vi brugte nok lidt interesselid. Men nu har vi en pulje, så vi får nogle timer til at planlægge og arrangere. Kun os musiklærere.

Christian Bebe-Hempler synes, at det på længe sigt er blevet sværere at få tid til.

– Lige efter lockouten og skolereformen var det især sværere. Nu er det ligesom om, det er løst igen.

Han har seks musiktimer om ugen på 5. årsgang.

– Det er noget af en blæksprutteopgave med 25 børn. Det er det samme i håndværk & design. Vi har fx to lokaler til det fag. Man bruger virkeligt sig selv.

– Jeg ville gerne lave musical på mellemtrin, men det er svært at få tid og det organisatoriske til at spille sammen, for når man er musiklærer, har man typisk faglærertimer i andre klasser

- Skolesystemet er blevet mere fabriksagtigt, mener Anders Møller der selv er læreruddannet og blandt andet efteruddanner musiklærere.

- Men der skal være plads til ildsjælene. Lærere skal gøre det, de går op i og det, de er gode til. Det skal skolelederen se og støtte. Alle har brug for at blive inspireret (Pressefoto).

end der, hvor man har sit hovedarrangement.

– Til gengæld synes jeg, der er mange oplevelsesmuligheder i Odense. Tilbud. Vi har været med til "Lav noget larm" på Odense Teater, og vi har også været til et arrangement med Tip Toe Band og Sigurd Barret.

– Det kræver fleksibilitet. – Det er vigtigt, at ledelsen giver muligheder til de lærere, der udlever deres ideer og er ildsjæle. Dem der kan se mulighederne.

– Men det hele har ligesom løsnet sig lidt. Vi har timer til lejrskoler.

– Jeg havde også en ide om at lave en skakturering, og det er nu blevet til en turnering for hele skolen.

– Ledelsen har sponsoreret, at nogle af eleverne kan komme afsted til landsfinalen en hel dag. Det bakkes op, og det er rigtig vigtigt.

Christian Bebe-Hempler fra Tarup Skole, der gør en dyd ud af musiske aktiviteter (Privatfoto).

STORT SETUP PÅ KORUP SKOLE

Lærerne på Korup Skole gik til jul nærmest viralt, da de lavede en både musisk og teknisk meget velsvingende julerock til eleverne i anledning af coronasituationen.

– Vi er 3-4 stykker, som plejer at lave en julesang, men i år havde vi lidt god tid på grund af coronaen, fortæller lærer Kasper Paulsen.

Han afslører også hårdt presset, at det er ham, der er den tekniske person, som sørger for det lækre udtryk.

– Jeg er den tekniske. Jeg har engang arbejdet på et lydstudie i to-tre år. Det er viden fra den-

- Musik og teater viger hurtigt for noget andet, siger Kasper Paulsen fra Korup Skole. - Det skal prioriteres af skoleledelsen (Privatfoto).

gang, jeg trækker på. Der er meget med digitalt udstyr i dag. Vi har en harddiskrecorder.

Det er også Kasper Paulsen, der redigerer videoen. Til daglig underviser han i matematik, natur/teknologi, musik, idræt.

Julerocken er ikke den eneste bemærkelsesværdige musikalske begivenhed på Korup Skole.

- Vi sætter en musical op, som er en del af undervisningen i 14 dage, og alle lærere er med. Vi slår stort brød op. Det er så stort, at vi kun afholder det hvert andet år.

Kasper startede på skolen i 2013. Da havde musicaltraditionen kørt i nogle år.

- Men det var et mindre setup. Det har siden grebet om sig. Nu har vi fået scenepodier og opbygger en professionel scene i hallen, og vi lejer lyd- og lysudstyr. Stykket spilles 4 gange, altså 2 x 2 dage, og vi sælger en DVD til forældre og bedsteforældre.

MUSIK OG TEATER VIGER HURTIGT

- Det er noget, der skal prioriteres af ledelsen. Det kan ikke bare være baseret på en enkelt ildsjæls anstrengelser. Så brænder det ud.

- Lærerne laver selv teksterne, og de planlægger og organiserer. Sangene er indspillet på forhånd, så eleverne kan lære dem. Dem er der nok 14-15 stykker af. Musiklærerne er meget i ilden, men der er også et instruktørhold, der har overblikket.

- Der bliver lavet forskellige hold. Alle år-gange får en sang. Ét år var det "The Beatles", der var temaet, og et andet år var det "danske sange". Alle skal lave noget. Nogen skal agere og danse på scenen. Hvis man ikke vil stå på scenen, så kan det være, man er i køkkenet.

Kasper Paulsen har ikke teater- og musikilden fra fremmede.

- Jeg har noget med teater. Min mor er lærer, og hun har også lavet teaterforestillinger med eleverne.

- Man skal nok være indstillet på lidt frivilligt arbejde, for det er svært at dække det hele ind. Men det er vigtigt, hvordan man prioriterer. Musik og teater viger hurtigt for noget andet. ▲

DET AFHÆNGER AF LÆRERENS ENGAGEMENT

OPLEVELSESDIMENSIONEN // En skole med mere fokus på at dyrke oplevelsesdimensionen og de æstetiske læreprocesser kræver tid til forberedelse og en god ledelse, siger lærer Hjalde Holm fra Seden Skole.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

- Når det kommer til oplevelsesdimensionen og udfoldelsen og dyrkelsen af elevernes æstetiske læreprocesser i folkeskolen afhænger det primært af et element: lærerens engagement, siger Hjalde Holm, der er lærer på Seden Skole.

Han er selv optaget af musik og teater og har instrueret flere store teater- og musikopsætninger for bl.a. Fjordagerscenen.

- Jeg har været heldig at have kollegaer i mine klasseteams, som har været med på ideen om at tage nogle uger ud af skemaet en gang om året, for at vi har kunnet lave en lille forestilling og syngte nogle sange til.

- Det ændrer jo desværre ikke på, hvilke faglige mål vi er forpligtede på at leve op til som lærere og som skole.

Når Hjalde Holm vælger at inddrage oplevelser i sin undervisning skyldes det personlige oplevelser og erfaringer. Han vil gerne give de samme muligheder videre til eleverne.

- Det drejer sig om at lære og udvikle sig på en anden måde, end den vi dyrker i de fleste timer, og hvor vi accepterer, at det stillads vi stiller op om eleverne, så de kan udvikle sig, nok ikke kan måles i en national test.

HELDIG MED SKOLELEDERTEAM

At prioritere det musiske og det oplevelsesmæssige kræver også en ledelse, der bakker det op.

- Jeg er heldig, at have et skolelederteam, der stoler på, at vi som lærere ved, hvad vi gør og ikke har noget imod, at vi som professionelle

lærere tager en beslutning om at fravige det almindelige og prøve noget ualmindeligt. Der tror jeg ikke, at alle er lige heldige.

Men hvad skal der ellers til, for at musik, teater og oplevelser kan blive en integreret del af skolens hverdag?

- Det kommer til at lande det samme banale sted, som det altid gør. Det handler om tid og overskud. Du kan ikke hente et forløb ned fra nettet, gennemføre det i et klasserum og så sige: "Så kan vi tjekke oplevelsesdimensionen af!"

- Det tager tid og grundigt forberedte forløb, så vi sikrer os, at børnene bliver ledt ind i en verden, hvor der er højt at flyve, hvor grænser bliver udfordret, mens vi stadig tager hånd om, at alle børn kommer sikkert ned på jorden igen, og hvor kroppen bestemmer, hvad der er rigtig og forkert. Ikke tekstbogen.

- Store differentierings- og inklusionsopgaver på skolerne kræver tid og forberedelse. Derfor bliver det kun de få "ildsjæle", der får taget fat i de æstetiske processer i skolen.

- Så hvis vi ønsker en skole, der skal have mere fokus på at dyrke oplevelsesdimensionen og de æstetiske læreprocesser, kræver det, at lærerne har mere tid til at forberede det, og at lærerne føler sig mere frie til at kunne tilrettelægge en undervisning, der ikke peger hen imod læringsmål og test.

- Og så kræver det, at vi som samfund accepterer, at børns udvikling og trivsel, ikke skal kunne måles i et regneark. ▲

Hjalde Holm fra Seden Skole føler sig heldig med at have en ledelse, der bakker op.

Tænk at få
lidt mere ud
af pengene

Besøg **Slotsgade 2**
og hør hvordan

Vi er ikke ens, og vi har alle brug for forskellige løsninger. Derfor skal bankrådgivere lytte, før de kommer med forslag.

Lån & Spar er ejet af din fagforening. Så vi har lovet at give medlemmer af DLF særlige fordele. Vi har fx. opbygget en vidensbase om dit fagområde og mennesker med din uddannelse. Vi har også udviklet fordele, som kommer medlemmer af DLF til gode.

Har du spørgsmål om økonomi, bolig eller pension, giver vi dig svar. Du behøver ikke at være kunde. Det er nok, at du er medlem af DLF. Hvorfor ikke benytte sig af det?

Ring 6314 3000 – eller send en mail til odense@lsb.dk.
Du kan også gå på lsb.dk/dlf og læse mere.

Lån & Spar • Rådgivningscenter Odense
Slotsgade 2 • 5000 Odense C
Mail: odense@lsb.dk • Tlf.: 6314 3000

Lån & Spar

Anne-Mette Kæseler Jensen
Formand
Tlf. 23301268

Dennis Vikkelsø
Næstformand
Tlf. 26292099

Niels Munkholm Rasmussen

Charlotte Holm

Jan Andersen

Ida Nordendorf Knudsen

Maria Persson

Henrik Oxholm

Ida Clemensen

OLF MENER

Af Anne-Mette Kæseler Jensen, formand for Odense Lærerforening

Definitivt farvel til Lov 409

Onsdag, d. 6. januar lykkedes det Odense Lærerforening at indgå en lokalafnåte med Odense Kommune om lærernes arbejdstid. Aftalen tilføjér en række lokale elementer til den nye centrale arbejdstidsaftale - A20.

Det har været meget afgørende for os i forhandlingerne at fastholde "5-timers puljen", som vi kender fra den nuværende lokalafnåte. Tilbagemeldinger og fælles evalueringer peger især på de 5 timer som et væsentligt element, der har skabt en positiv forskel, idet den enkelte lærer selv kan tilrettelægge, hvor og hvornår den del af forberedelsen af undervisningen foregår.

Udover de 5 timer skal skolelederen yderligere afsætte en fælles pulje timer til fælles og individuel forberedelse, så der sikres fleksibilitet mellem den fælles og den individuelle forberedelse. Skolelederen skal anslå et forhold mellem den fælles og den individuelle forberedelse, så den enkelte lærer kender den estimerede tid til sin individuelle forberedelse.

Kernen i A20 er et forpligtende samarbejde mellem skoleledelse, TR og lærerkollektivet, der understøtter lærernes muligheder for at kunne udøve deres professionelle dømmekraft og for at kunne lykkes med opgaven.

Parterne ønsker også, at aftalen bidrager til kvalificerede drøftelser af prioriteringer af lærernes arbejdstid.

Derfor er et helt centralt mål med aftalen, at forberedelsen prioriteres, så der sikres et rimeligt forhold mellem forberedelse og undervisning, at forberedelsen ikke bliver et residual, og at forberedelsen ikke nedprioriteres og forsvinder i løbet af skoleåret. Der er nu igen en anerkendelse af, at lærernes forberedelse er en forudsætning for god undervisning. Søger man på ordet "forberedelse" i A20 fremkommer ordet 20 gange - samme søgning i Lov 409 viser 0 gange.

Det er et definitivt farvel til Lov 409, der nu erstattes af en overenskomstfæssig arbejdstidsaftale for lærerne og kræver en stor kulturændring. Der vil naturligvis være store forskelle fra skole til skole afhængigt af, hvordan samarbejdet fungerer nu. Lov 409 var udtryk for styringsledelse.

Med den nye aftale skal skoleledelse foregå i et forpligtende samarbejde med TR og lærerkollektivet. Lærerpensionens faglighed skal afspejles i beslutninger og prioriteringer. Det kræver, at vi får genoplivet den pædagogiske debat. Sammen skaber vi en god skole. ▲

Af Dennis Vikkelsø, Odense Lærerforening

Virtuel generalforsamling den 18. marts kl. 16.30

OLF-GENERALFORSAMLING 2021 // Alle medlemmer, der ønsker at deltage, tilmelder sig via den mail, som udsendes.

Det er styrelsens vurdering, at det ikke vil blive muligt, at afholde en fysisk generalforsamling den 18. marts 2021. Det er også uvist, hvornår på året der kan indkaldes til en sådan. Derfor har styrelsen besluttet, at den gennemføres den 18. marts i et virtuelt setup.

I år har vi en generalforsamling uden valg til tillidsposter. Det begrænser noget af det vanskelige ved at afholde generalforsamlingen i det virtuelle rum. Men det giver ikke de mest optimale betingelser for debatten og for dialog og de beslutninger, som gene-

ralforsamlingen skal træffe, at vi sidder hjemme foran hver vores skærm.

Men vi vurderer, at det er den løsning, der må tages i brug, eftersom situationen i vores samfund er, som den er.

Lige nu er vi i gang med at lave et digitalt setup, der gør det muligt at gennemføre generalforsamlingen bedst muligt.

SÅDAN FOREGÅR AFVIKLINGEN

Medlemmer af Odense Lærerforening vil blive invite-

ODENSE TIDLIGT UDE MED NY LOKALAFTALE

FORNYET LOKALAFTALE // Overenskomstaftalen A20 er grundlaget, men lærernes fem timers individuelle forberedelse om ugen bevares.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Som ét af de første steder i landet indgik Odense Lærerforening og Odense Kommune 6. januar 2021 en ny aftale om lærernes arbejdstid, der bygger ovenpå den landsdækkende A20-aftale.

Aftalen bibeholder lærernes ret til fem timers individuel og selvtilrettelagt forberedelse om ugen. Men det holdt ifølge foreningens formand, Anne-Mette Kæseler Jensen hårdt.

– Det har været lange og svære forhandlinger, men vi er glade for, at det til sidst lykkedes at fastholde ”5 timers-puljen”.

Kun på ét punkt har man i Odense forhandlet en lille fravigelse fra A20 - nemlig at lærerne først har krav på opgaveoversigten fire i stedet for fem uger før normperiodens begyndelse.

– Jeg er glad for, at vi er tilbage på et spor med et tæt samarbejde.

– Vi ville gerne være nået længere i forhold til det, der er kernen i A20 – at understøtte lærernes muligheder for at kunne udøve deres professionelle dømmekraft og at kunne lykkes med opgaven. Vi kan se, at nabokommunerne er kommet længere og har vist vilje til at gribe mulighederne i A20, siger Anne-Mette K. Jensen.

I flere fynske kredse er der aftalt noget, der ligner en faktor for forholdet mellem forberedelse og undervisning og en høj grad af selvtilrettelæggelse af arbejdstiden.

– At vi i Odense, som nogle af de første i landet, er blevet enige om rammerne for lærernes arbejde, vidner for mig om det gode og til-

lidsfulde samarbejde, jeg har lagt så stor vægt på i min tid som rådkvinde. Det lover godt for fremtiden, skriver Susanne Crawley Larsen i en pressemeddelelse. ▲

Den 27. april 2016 indgik Odense Kommune endelig en lokalaftale med lærerne. Aftalens betydning blev understreget af, at daværende borgmester Anker Boye var aktiv og til stede sammen med rådkvinde Susanne Crawley og Odense Lærerforenings formand Anne-Mette Kæseler Jensen ved et forudgående pressemøde på rådhuset med snurrende TV2 Fyn-kameraer. I 2021 er opmærksomheden om den nye lokalaftale på baggrund af A20 noget mere afdæmpet.

ret til at tilmelde sig generalforsamlingen. Det vil ske på den mailadresse, som hvert enkelt medlem har registreret sig med. Vi opfordrer derfor alle til at opdatere oplysninger, så de er korrekte. Det gøres på Min side på www.dlf.org

Alle medlemmer, der ønsker at deltage i generalforsamlingen, tilmelder sig via den mail, som udsendes. Tilmeldingen bruges til at sende et link til selve generalforsamlingen. Hold øje med de tidsfrister, der skrives ud.

Vær opmærksom på, at visse arbejdsgivere-jede computere mv. kan have lagt begrænsninger ind for, hvilke programmer der må køres på computeren. Sørg derfor for at følge de vejledninger, der sendes ud. Og log på i god tid for at tjekke, om der er korrekt adgang til generalforsamlingen.

Dirigenten Anders Sund Pedersen ved generalforsamlingen sidste år.

FORELØBIG DAGSORDEN

Kl. 16.30: Start med velkomst v. formand Anne-Mette Kæseler Jensen

1. Valg af dirigent
2. Godkendelse af forretningsorden
3. Formandens beretning
4. Regnskab for hhv. Odense Lærerforening og Særlig Fond
5. Indkomne forslag
6. Fastsættelse af frikøb/vederlag til styrelsesmedlemmer og tillidsrepræsentanter jf. § 16
7. Forelæggelse af budget og fastsættelse af kredskontingent
8. Eventuelt

Indkomne forslag til behandling på generalforsamlingen skal være formanden i hænde på mail: 082@dlf.org senest torsdag den 4. marts 2021 kl. 12.00, jf. vedtægternes § 14 (hvilket til lige er annonceret andetsteds).

Dokumenter til behandling på generalforsamlingen offentliggøres løbende på Odense Lærerforenings hjemmeside. ▲

STOPPER SOM LÆRER - VIL LÆSE TIL PRÆST

LÆRERLIV // 63-årige Margrethe Wendel Hansen fra Skt. Klemensskolen har været lærer i 38 år og tillidsrepræsentant i 16. Hun har altid været lidt bidt af Grundtvig og har været i friskoleverdenen i 15 år. Senere kom hun til folkeskolen, og det var det bedste, hun nogensinde havde gjort, siger hun. Der var orden i sagerne. Nu vil hun læse teologi.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

BERETNING

Det har været et hårdt år for 63-årige Margrethe Wendel-Hansen. Hun er for nylig vendt tilbage til sin skole, Skt. Klemensskolen, og til sin 4. klasse efter en ufrivillig coronahjemsendelse. Hun er tilbage ved sine 20 elever i fjerde klasse fire dage om ugen fra 8.00-12.00 og føler sig ikke utryg.

– Jeg var mere utryg i foråret sidste år. Det var rigtig væmmeligt, for jeg havde en kræftsyg mand, og ifølge Sundhedsstyrelsen var jeg ikke i risikozonen.

– Men fra ca. 20. april blev jeg sygemeldt med stresslignende symptomer. Min mand døde, og senere døde min mor også. 2020 var et træls år.

Efter 23 år på Skt. Klemensskolen og i alt 38 år som lærer har hun besluttet at stoppe den 30. april. I 16 år har hun været tillidsrepræsentant på skolen.

– Med en far, der var landmand, lå det ikke i kortene, at Margrethe Wendel-Hansen senere skulle blive et meget aktivt medlem af Odense Lærerforening og gennem mange år tillidsrepræsentant.

Men nu skal der altså trækkes en streg i sandedet. I hvert fald en stiplede én af slagsen. Margrethe Wendel-Hansen har ikke tænkt sig at træde endegyldigt ind i pensionisternes rækker. Hun vil i stedet, som hun siger, ”overgå til noget andet”. Hun vil studere til præst.

– Hvis alt går vel, bliver jeg kandidat, når jeg er 70, siger hun.

TOPMOTIVERET

Det kommer ikke som et lyn fra en klar himmel. Margrethe har altid været ”lidt bidt af Grundtvig”.

– Jeg kan godt lide Grundtvigs tanker om den levende vekselvirkning. Barnet lærer af læreren, men læreren lærer også af barnet, hvis man er åben. Det gælder i alle møder. Man kommer længst med åbenhed.

I det hele taget er hun optaget af at blive klog på verden.

– Jeg tager af og til på sommerhøjskole, og det er mest eksistentielle spørgsmål, der interesserer mig.

Det er denne optagethed, der fik Margrethe til at henvende sig til biskoppen i Haderslev Stift for at komme i betragtning til en to-tre årig efteruddannelse, der skal afhjælpe problemet med præstemangel.

– Men hun sagde, at jeg var for gammel, og det mener jeg er aldersdiskrimination. Derfor har jeg sendt en klage til Kirkeministeriet.

– Biskoppen sagde, at jeg måtte tage ”kongevejen”, og dermed mente hun teologstudiet og pastoralseminariet. Så det gør jeg.

– Det betyder, at Margrethe skal læse flere år og blandt andet skal til at lære hebræisk.

– Men jeg har den store latinprøve, så det går nok, siger hun afvæbnende.

– Jeg kan også nok klare det på kortere tid, end de unge, for jeg skal ikke leve det vilde studenterliv, og jeg er topmotiveret.

FRISKOLEVERDENEN

Margrethe fik øjnene op for den frie skoleform, da hun i 1983 efter endt læreruddannelse på Odense Seminarium skulle søge job.

– I 1983 var der ingen ledige stillinger at få, så jeg fik job på Odense Friskole og senere på Giersings Realskole, og i 11 år var jeg på Marie Jørgensens Skole. Jeg nåede også lige ud på landet i to år til Frøbjerg-Orte Friskole.

I 1998 kom Margrethe Wendel-Hansen til Skt. Klemensskolen, hvor hun har været siden.

– At skifte til folkeskolen var det bedste, jeg nogensinde havde gjort. Der var bare orden i sagerne, der var fælles møder, og der var en stærk fagforening og en tillidsmandsinstitution, som kunne sikre en slags balance, så det hele ikke bare lå i hænderne på en stærk skoleleder.

Da hun deltog på Odense Lærerforenings første generalforsamling og den smukke foreningssang ”I tidens strøm” af Gudmund Auring blev sunget, vidste hun bare, at det var her, hun hørte til.

HAR LÆRT ET NYT BEGREB

Men der er noget, hun har taget med sig fra friskoleverdenen ind i folkeskolen.

– Der er meget med sang, musik, historie og fortælling på friskolerne. Man lærer, hvad man er rundet af, og det blev klart for mig, at man lærer at begå sig i et samfund med mange trosretninger og identiteter, når man får noget med til at læne sig op ad.

– Man er bedre kørende og behøver ikke at være forskrækket, når man står over for andre religioner og kulturer. Der er noget, der binder os sammen. Noget fælles gods. Vi skal dyrke det fælles. Vi skal dyrke samfoldigheden.

Det er et nyt ord, hun lærte, da hun hørte P1 om H.C. Ørsted. Han så verden i en større sammenhæng mellem kultur og natur og brugte ordet som pendant til ”mangfoldighed”. Han ville have mere opmærksomhed om det, vi har til fælles.

STØRRE INDIVIDUALISERING

Hen over årene er den voksende individualisering en tendens, som Margrethe har lagt mærke til. Både blandt børn og forældre, men også blandt medarbejderne.

– Man kan ikke altid forvente, at børn gør, hvad vi som lærere beder om. Læreren nyder ikke den samme respekt som tidligere. Bare på få år sker der meget.

– Men det er ikke kun børnene. Det er lige så sådan med forældrene. Der bliver stillet flere spørgsmålstegn ved lærerens arbejde. Som ældre lærer har jeg glæde af at kunne sige til dem, at vi må bede dem om at tro på, at vi gør det så godt, vi kan.

Margrethes syn på den stigende individualisering præger også hendes fagpolitiske syn.

– Flere og flere laver egne aftaler uden om fællesskabet.

– Vi har en fælles opgave som lærere. Noget af det, der er godt ved Danmarks Lærerforening er, at vi også prøver at bruge den viden, vi som faggruppe har til at gøre skolen bedre.

– Vi er stadig mange medlemmer, men det bekymrer mig lidt, at der ikke er fuld opbakning alle steder. På vores skole er alle medlemmer af lærerforeningen, og det er jeg stolt af.

– Selv betegner hun sig som ”lidt borgerlig”, og hun forstår ikke, at det skulle være specielt venstreorienteret at være tro mod fagforenin-

- At skifte til folkeskolen var det bedste, jeg nogensinde havde gjort, siger Margrethe Wendel-Hansen.

- Der var bare orden i sagerne, der var fælles møder, og der var en stærk fagforening og en tillidsmandsinstitution, som kunne sikre en slags balance, så det hele ikke bare lå i hænderne på en stærk skoleleder.

Til gengæld savner hun i dag skoleledere med mod og mandshjerte - ledere, der ikke bare altid gør som, forvaltningen vil have. Og hun savner de åbne møder på skolen, hvor man ikke bare får meddelelser.

gen. Min tilgang er, at jeg gerne vil have, at alle har gode forhold på arbejdspladsen.

- Jeg tror, jeg som tillidsrepræsentant har været god til ikke at blive alt for konfronterende. Til at tage dialogen.

SAVNER SKOLELEDERE MED MOD OG MANDSHJERTE

- Vi har altid haft et godt sammenhold på Skt. Klemensskolen. Det tror jeg er kendetegnende for vores skole.

- Sammenholdet hjalp os, da vi blev lockoutet i 2013. Hver dag var der et hold, der løb ind til Flakhaven, og nogle andre, der cyklede ind med forfriskninger. Det snakker vi stadig om.

- Vi har fået mere undervisning og flere opgaver. De regelmæssige møder mellem skoleleder og tillidsrepræsentanten og fællesmøderne er blevet færre og reduceret til meddelelsesmøder, og aldersreduktionen blev taget fra os. Det var respektløst. Men vi kan ikke blive ved med at snakke om det. Det giver ikke noget. Ledelsen har også tacklet det ret fint.

- Men jeg bryder mig ikke om den måde, forvaltningen styrer på. Der er sket en form for centralisering.

Margrethe synes, at skolelederne burde tage ansvar tilbage.

- Jeg savner skoleledere med mod og mandshjerte. Det kan ikke passe, at de altid er enige med forvaltningen om alt. Det hører sig ikke til i en organisation, der skal lære børn demokrati.

IDAG FÅR VI KUN MEDDELELSER

Også de åbne lærermøder fik efter 2014 et skud for boven.

- Vi diskuterer aldrig noget mere. Vi mangler møder. Jeg savner de fælles snakke, hvor vi kunne være enige eller uenige. I dag er det mere sådan, at vi passer os selv i teamet. Ikke fordi vi vil, men det kommer bare til at ske.

- Jeg kan godt lide, når problemerne lægges frem. "Det ser sådan ud! Hvordan kan vi sammen komme igennem det?" Hvis man ikke bliver hørt, bliver alt ligegyldigt.

- Før havde vi tid til samtale, når der var noget vigtigt. Vi havde et møde om måneden. Alting kom op. Også økonomi. Vi kunne få lov til at drømme og gøre noget sammen. I dag får vi kun meddelelser, når vi har et fælles møde.

- Hvorfor er der så mange, der finder sig i det? Det er jo genialt at inddrage alle. Det er det, moderne ledelse handler om.

Margrethe kan godt lide skolens relative autonomi og selvstyret.

- Da jeg kom til Skt. Klemensskolen, var der høj grad af selvstyre. Der var pænt og vedligeholdet. Vi var på forkant med indkøb af computere. Planlægningen fungerede, og der var styr på økonomien. Vi følte ejerskab til skolen.

- I dag er det hele meget mere styret. Jeg er uenig i den centralisering, der foregår. Det er okay, at den nødvendige vedligeholdelse overgik til central styring. Men inden for skolens fire vægge, skal midlerne efter min mening bare ud, så initiativet kan blomstre.

EN HOLISTISK LÆRERTYPE

Når lærerne i 2014 beklagede sig over, at de havde for mange opgaver, var "videndeling" det nye svar fra forvaltningen.

- Vi kunne bare dele undervisningsforløb og materialer. Men det kan man ikke. Man kan ikke brænde for noget, hvis det ikke er personligt. Man skal være tro mod det, som man kan mærke, fungerer og hele tiden justere efter situationen. Men det fungerer forskelligt for forskellige lærere. Det er derfor, metodefriheden er vigtig.

- Jeg er et holistisk menneske, siger Margrethe pludselig.

- Jeg beslutter ikke alt på forhånd. Hvis jeg har en ide, så ender den tit et andet sted, end jeg havde forestillet mig. Jeg griber børnenes ideer, eller vi kommer til at snakke os ind i noget andet. Det er helheden eller situationen, der indvirker på ideen.

Men snart er det slut med den holistiske lærer. Margrethe Wendel-Hansen har snart sunget sit sidste vers i folkeskolen.

- Men jeg melder mig ikke ud af lærerforeningen. Jeg vil gerne bakke op om foreningens arbejde, og så kan jeg fortsat komme til generalforsamling.

- Når jeg slutter på Skt. Klemensskolen, kan jeg se tilbage på et langt og godt lærerliv, hvor det vigtigste for mig har været at skabe nysgerrige børn og læring. ▲

Odense Lærerforening ønsker normalisering af økonomien:

100 MIO. MERE OM ÅRET OG EN GENOPRETNINGSPLAN

FOLKESKOLENS GENOPRETNING // Folkeskolen i Odense dør stadig med de drastiske følgevirkninger af „Ny virkelighed - Ny velfærd“, der i 2010-2015 reducerede skolens budgetter med 24 procent. „Velfærdsprocenten“ fra 2016 var kærkommen, men fyldte primært huller ud på budgettet. „Velfærdens fundament“ fra 2020 vil rette op på mange års forsømmelser af skolens bygninger. Men OLF-formand Anne-Mette Kæseler Jensen går efter flere varige midler og en solid genopretningsplan for skolens indhold: undervisningen. LÆS beretningen om skolenedturens lange spor i Odense.

Odense Kommune afsætter fortsat væsentligt færre midler til undervisning i folkeskolen end de øvrige storbyer.

Rådkvinde Susanne Crawley (RV) anerkender, at skolerne i Odense har brug for at få tilført betydeligt flere midler. „Folkeskolen mangler vi at gøre noget reelt ved. Vi har godt nok tilført nogle penge, men ikke nok,“ har hun sagt.

Odense Lærerforenings formand Anne-Mette Kæseler Jensen ønsker en genopretningsplan for skolens undervisningsvilkår og tilførsel af 100 mio. kr. til årlig drift. Lærerforeningen mener, at der blandt andet bør investeres i et loft på maks. 24 elever pr. klasse, og at hver folkeskole tilføres to ekstra specialundervisningslærere.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

BERETNING & KOMMENTAR

Folkeskolen i Odense har brug for tilførsel af 100 mio. kr. om året og en genopretningsplan. Det fastslår Odense Lærerforenings formand, Anne-Mette Kæseler Jensen, og hun taler ikke om genopretning af

skolens bygninger. Det er en anden historie.

Nej, Odense-formanden taler om et grundlæggende økonomisk efterslæb, der har rod i ét af de mest skelsættende kapitler i Odenses nyere politiske historie. Det drejer sig om borgmester Anker Boyes masterplan fra 2010'erne, der skulle transformere Odense fra "en stor by til en storby". Planen blev også lanceret som "Ny virkelighed - ny velfærd", og den var på mange

måder en dristig og fremsynet plan oven på finanskrisen, der for alvor slog igennem i 2008.

Men planen skulle blive skæbnessvanger for folkeskolen i Odense.

I 2014 havde Odense Kommunes skolepolitik nået bunden. Skolernes økonomi var uholdbar, lærerne var presset i bund af lockouten i 2013 og af en ny forceret og underfinansieret skolelov, der skulle indføres. Børn og Unge-forvaltning

gen var i kaos efter den daværende administrerende direktør Jimmy Streits etablering af en uduelig struktur, og den nye rådmand, Susanne Crawley, var fra starten sat under administration, fordi byrådets økonomiudvalg ikke havde tillid til, at forvaltningen med den dengang uprøvede politiker i spidsen selv kunne finde ud af at styre økonomien.

Anker Boyes vision var at skabe vækst og innovation og dermed arbejdspladser, som kunne generere større skatteindtægter til kommunen, så der blev råd til mere velfærd. En løfterig plan var det. Et columbusæg. Men det var skoler og velfærd, der skulle betale med nedskæringer i en størrelsesorden, der ikke var set i nyere tid.

Protesterne voksede. Lærereforeningen lavede kampagner og demonstrationer og løb politikerne på dørene, læreraktionsgruppen Fynsk Forår var aktive, og i 2015 nægtede mere end halvdelen af de forældrevalgte skolebestyrelser at godkende de enkelte skolers budgetter.

– Vi kan ikke leve op til folkeskolens nye ”fælles mål” med de budgetter, vi har, og vi kan ikke godkende ulovligheder, sagde én af forældretalsmændene, Jeppe Bundsgaard.

FORBLØFFENDE KOVENDING

I januar 2016 skiftede Anker Boye pludselig kurs. Først ville han genåbne budgetforliget, fjerne varslede besparelser på næsten 30 millioner kroner på børne- og ungeområdet og hæve skatten til velfærdsforbedringer. Det var en overraskende og skelsættende kovending. Derefter meddelte Anker Boye, at han ville stoppe som borgmester fra 2017.

Socialdemokratiets kronprins Peter Rahbæk Juel stod klar og fik fra begyndelsen en del medvind på grund af den nye kurs. Med en skatteopskrivning, der med lidt sproglig og strategisk snilde blev døbt ”velfærdsprocenten”, blev kursen mod en genopretning af skoler og velfærdsområderne sat.

Siden 2017 er der ganske vist tilført både B&U-området og skolerne midler, men en stor del af skatteprovenuets er gået til dækning af huller i finansieringen – ikke mindst det ustyrige specialiserede socialområde. Der er på trods af gode hensigter ikke etableret væsentligt flere lærerstillinger.

Og selv om der med en genopretningsplan for skolens og velfærdsområdernes bygninger – ”Velfærdens fundament” – nu bliver taget aktive skridt for at lappe på fortidens synder og modernisere skolernes fysiske rammer, så mangler der en egentlig genopretningsplan for selve driften af folkeskolen og lærernes mulighed for at styrke undervisningens kvalitet, mener altså Odense Lærerforenings formand, Anne-Mette Kæseler Jensen, der i ti år har kæmpet for en normalisering af skolens ressourceniveau.

– Odense vil være en storby. Så skal vi også have en folkeskole, der er en storby værdig. Vi ligger nu i gennemsnit ca. 100 mio. kr. under de andre storbyer.

– Det vil kun kræve 1 procent af Odense Kommunes budget at nå derop. Det er absolut muligt, hvis der er politisk vilje til det, siger

Vendepunktet i januar 2016 da lærere, pædagoger og forældre demonstrerede mod besparelser på børneområdet. Forinden havde skolebestyrelserne nægtet at godkende skolebudgetterne. Derefter ændrede Anker Boye kurs.

Odense-formanden, der også efterlyser en genopretningsplan.

NETTUREN I ODENSE

De drastiske nedskæringer i 2010-15 har trukket lange spor efter sig. Helt op til i dag.

Nedturen for Odenses folkeskole begyndte med byrådets strategi for at komme ud af finanskrisen, der ramte landet i 2008. Socialdemokratiets Anker Boye havde lige afløst den konservative Jan Boye som borgmester, og selv om de var politiske konkurrenter, var der ikke stor forskel på deres byudviklingsstrategier.

Lærerforeningen bombarderede allerede dengang byrådspolitikerne med argumenter og tal, der afslørede en helt utilstrækkelig finansiering af folkeskoledriften. I løbet af kort tid opnåede Odense en pinlig bundplads, som den kommune, der brugte færrest kroner i landet på grundskolen.

Med en helt uafbalanceret økonomisk starve-the-beast-politik faldt skolebudgetterne i løbet af en kort årrække fra 2010 til 2015 med 24 procent. Lærerforeningen skønnede dengang, at Odense brugte 260-324 mio. kr. mindre i årlig drift end de øvrige storbyer.

NY-ODENSE

Med borgmester Anker Boye i en meget styrende rolle var byrådet fra 2010 i gang med omdannelsen af Odense til Ny Odense, og skoler og velfærd skulle lægge ryg til omfattende nedskæringer på driftsbudgettet. Politikerne havde planer om at skære 1,2 mia. kr. på området fra 2010-18.

Som et lille hint om hvad odenseanerne kunne forvente af NY ODENSE, blev der til gengæld afsat 100 mio. kr. om året hen over fire år til vækstinitiativer. En lille business-taskforce med erhvervsrådene Lars Nørby Johansen og Niels Thorborg i spidsen skulle rådgive byrådet om, hvordan væksten kunne genvindes.

Anker Boye kørte hårdnakket på med sin ensidige vækst- og innovationsdagsorden, der passede erhvervslivet og højre side af byrådet rigtig godt, mens venstre side og det arbejdende folk på skoler og velfærdsområder måtte bide tænderne sammen.

Til LærerBladet sagde Anker Boye i maj 2015, at Odense var ekstra hårdt ramt, og at der ikke var flere penge til folkeskolen. ”Jeg vil fanden stjerme’ have vækst!” sagde han i et irriteret øjeblik og henviste til planen ”Ny virkelighed – ny velfærd!”, der skulle begrunde, hvorfor midler til skole og velfærd måtte beskæres så drastisk.

IKKE EN KRONE TIL SKOLEREFORMEN I 2014

I 2014 trådte den største skolereform i mands minde samtidig i kraft, og den var allerede kort tid efter iværksættelsen ved at køre af sporet på grund af underfinansiering og forandringskaos.

Daværende borgmester Anker Boye på ladet af en lastbil for at annoncere tilbagerulningen af besparelserne på børneområdet den 18. januar 2016. Den 21. januar meddelte han, at han ville træde tilbage.

Anker Boyes vision var at skabe vækst og innovation og dermed arbejdspladser, som kunne generere større skatteindtægter til kommunen, så der ville blive råd til mere velfærd. Det var en dristig og løfterig plan, som nu er ved at udmønte sig. Men det var skoler og velfærd, der skulle holde for med nedskæringer i en størrelsesorden, der ikke var set i nyere tid.

Odense afsatte ikke en krone til gennemførelsen af reformen, der ellers på landsplan skønnedes at ville koste 3 mia. kr. at indføre.

Lærerne var frustrerede og vrede, og i Odense Lærerforening i Klaregade blev der arbejdet på højtryk.

Anker Boye, der i 2012-14 sad i KL's forretningsudvalg og havde godkendt lockouten af lærerne i 2013, var heller ikke til sinds at indgå en lokalaftale med lærerne, hvis arbejdstid efter 2013 blev styret af en lov i stedet for en aftale.

Det var skidt. Odense Kommune havde på alle måder lagt sig ud med den gruppe af ansatte, der ikke blot skulle få én af kommunens største budgetområder til at fungere, men også

VELFÆRDENS FUNDAMENT

"Velfærdens fundament" er titlen på det program, som byrådet har vedtaget med henblik på at indhente vedligeholdelsesefterslæbet og moderniseringen af Odenses folkeskoler.

Byrådet har besluttet at afsætte 1,8 mia. kr. til genopretningen, der gælder skoler og velfærdsområder.

De kommende år er der afsat 695 mio. kr. til genopretning af skoler og til udbygning af lokale fællesskaber.

skulle implementere en ny, tvivlsomt pædagogisk funderet, overambitiøs og underfinansieret skolereform.

Trivselsundersøgelsen blandt Odenses lærere viste markant dårlig trivsel, og mindst 10 skoler havde ifølge professor og arbejdsmiljøekspert Tage Søndergaard Kristensen så dårlige tal, at det krævede "umiddelbar intervention". Kommunen burde handle straks, mente han.

KAOS I FORVALTNINGEN

Susanne Crawley (RV) var blevet rådkvinde i 2014 og allerede i oplægget til Budget 2014 skrev embedsmændene i et bilag til budgetanalysen: "Det bemærkes, at Odense er den kommune, der bruger færrest kroner pr. barn på grundskolen." Bilagets undertitel var "En varig løsning på folkeskoleområdet".

I maj 2014 blev Børn- og Ungeforvaltningens direktør, Jimmy Streit, fyret. Han var blevet ansat i 2011 til at "skabe store forandringer på kort tid", som daværende stadsdirektør Jørgen Clausen udtrykte det.

Jimmy Streit var selv tilfreds med de resultater, han havde opnået. "Børn- og Ungeforvaltningen er i de seneste 2 1/2 år blevet reduceret med cirka 800 mio. kr.", sagde han i omtalen af sin egen indsats.

Men han havde ikke lyttet til den nye rådmann, Susanne Crawley, der ved sin tiltrædelse sagde, at hendes vigtigste opgave var at genskabe tilliden til lærerne. "Jimmy og jeg har af og til set lidt forskelligt på tingene," sagde Susanne Crawley lakonisk ved hans afsked.

Også forældrene til skolebørnene blev opmærksomme på den uholdbare skoleøkonomi. Skolebestyrelserne begyndte at tale sammen og holde tværgående møder.

Skolebestyrelserne ville ikke tage ansvar for en uforvarlig økonomi. I maj 2015 efterlyste de i et åbent brev til byrådet 250 mio. kr. årligt til driften af skolerne.

FORÆLDREOPRØRET

Forældrene i skolebestyrelserne havde mærket problemerne med at få budgetterne ude på skolerne til overhovedet at hænge sammen. Besparelserne var gået over gevind.

En veritabel oprørsstemning bredte sig blandt forældrene, og i foråret 2015 nægtede skolebestyrelserne på de fleste Odense-skoler simpelthen at godkende skolebudgetterne.

Det var en alvorlig sag for byrådspolitikerne. At lærerne protesterede var måske håndterbart, men at skolebestyrelserne, som var det demokratiske bindeled til skolerne, satte hælene i, var alvorligt.

Den 18. januar 2016 og eftermiddagen var der varslet demonstration foran rådhuset på Flakhaven, og mange var mødt op for at protestere mod de uantagelige nedskæringer på skole- og børneområdet.

Det skulle vise sig at blive det symbolske vendepunkt. Det punkt, hvorfra både skoleøkonomien og respekten for lærernes og pædagogernes arbejde ville kunne genetableres.

VENDEPUNKTET

Det var mørkt og koldt den 18. januar 2016. På Flakhaven havde hundredvis af lærere, pædagoger og forældre samlet sig for at protestere mod de bebudede besparelser på børneområdet. Nok var det koldt, men stemningen var lun og rar. Rådkvinde Susanne Crawley var ét stort smil, og lærerforeningens Anne-Mette Kæseler Jensen sås i hyggelig samtale med hende, Anker Boye og Per Berga.

I ugen forinden havde Anker Boye helt overraskende nemlig meldt ud, at han ville genåbne budgetforliget, hæve skatten og fjerne varslede besparelser på næsten 30 millioner kroner på børne- og ungeområdet.

Borgmesteren havde læst folkestemningen og var kommet protestdemonstrationen i forkøbet. I stedet for den forventede storstilede protestaktion blev den til et forløsende folkemøde med fakler i mørket, og da Anker Boye steg op på lastbilladet for at holde tale, blev han ikke mødt med hujen og piften, men med smil og bifald.

Den 21. januar spillede Anker Boye sit næste overraskende kort ud. Han ville gå af. Bykongen ville abdicere. Efter mere end 20 år som topolitiker, borgmester og tidligere KL-formand, meddelte han, at han ikke stillede op til en ny periode som borgmester i Odense fra 2017. Det var dramatisk, men også iscenesat med sikker hånd.

Boye havde sikret sig, at hans overordnede strategi med investeringer i bytransformation og besparelser på velfærdsområdet, blev ført igennem. "Jeg ville have transformationen af byen og vækststrategien fasttømret, så det ikke er til at rokke. Og sådan er det nu. Det kan ikke stoppes," sagde han til Fyens Stiftstidende.

LOKALAFTALEN

Mere end noget andet var forældreoprøret dog med til at tvinge Anker Boye til at bløde op på den ensidige strategi. De massive protester mod nedskæringer på skole og velfærd var hårde ved Socialdemokratiet og Anker Boye, og det interne pres fra yngre socialdemokrater voksede. Kritikken fra SF og Radikale Venstre var også voksende.

Da Anker Boye annoncerede sin afgang, pegede han på Peter Rahbæk Juel som sin afløser, og Juel fik en god medfart med planen om at opskrive skatten med det, der senere blev kendt som "velfærdsprocenten". Provenuet fra opskrivningen skulle gå til skoler og velfærd.

Den afgående borgmester havde dog ikke helt færdiggjort sin planlagte exit. Den 27. april 2016 indgik Odense Kommune endelig en lokalaftale med lærerne, og det var ikke tilfældigt, at Anker Boye var aktiv og til stede sammen med

Mens planen for en genopretning af skolens fysiske rammer er tilvejebragt med "Velfærdens fundament", går Odense Lærerforening efter en tilsvarende genopretningsplan for skolens drift. Her ses borgmester Peter Rahbæk Juel, da han blandt andet besøgte Provstegårdsskolen og skoleleder Annemette Hovmand Petersen for at besigtige bygningerne.

rådkvinde Susanne Crawley og Anne-Mette Kæseler Jensen ved et forudgående pressemøde på rådhuset med snurrende TV2 Fyn-kameraer og den politiske redaktør ved mikrofonen.

Anker Boyes aktive og synlige rolle i indgåelsen af lokalaf-talen med lærerne vidnede om, at også han havde følt sig presset af lærernes utilfredshed, og at der var en sagsmappe, han var nødt til at lukke.

EFTERSLÆBET

Det er på baggrund af begivenhederne og de massive besparelser i 2010-2015, at situationen i Odenses folkeskoler i dag skal forstås. Skolerne døjer stadig med et økonomisk efterslæb fra perioden 2010-2015. Undervisningsministeriet har netop offentliggjort tal, der viser, at Odense stadig er dårligst af de seks storbyer.

Det giver sig også udslag i et fald i karaktergennemsnittet i de obligatoriske prøvefag med et snit, som ligger under landsgennemsnittet.

Der er desuden et efterslæb på vedligeholdelsen af skolens bygninger, som der nu med byrådets 2020-plan for "Velfærdens fundament" tages fat på. Og endelig er der et efterslæb, der handler om nedbrydning af tilliden til lærerne især i perioden 2010-2015 med lockouten i 2013 som lavpunkt, men også i årene fra 2015-2020, hvor lærerne har måttet døje med overstyring og mangel på en central arbejdstidsaftale – selv om det notorisk er lykkedes rådkvinde Susanne Crawley og Anne-Mette Kæseler Jensen at genskabe dialogen mellem de to parter.

På trods af vendepunktet i 2016 i de skolepolitiske prioriteringer, er det ifølge Odense Lærerforenings formand, Anne-Mette Kæseler

Jensen, nødvendigt med en genopretningsplan for driften af skolen.

– Omkring 100 mio. kroner skal der investeres i den årlige drift for at komme på niveau med landsgennemsnittet.

– Derfor må næste skridt være, at man politisk beslutter en genopretningsplan, så det politisk sikres, at de gode intentioner om at investere i folkeskolen bliver til virkelighed, så vi kan få en folkeskole, der er en storby værdig. ▲

UNDERVISNINGENS FORUDSÆTNING

- Odense Kommune afsætter fortsat væsentligt færre midler til undervisning i folkeskolen end de øvrige storbyer.
- Som følge af skolereformen er der trods 30 procent mere undervisning 20 procent færre lærerstillinge.
- Gamle besparelser og nye effektiviseringstiltag har udhulet tilførslen af midler fra skat-testigningen.
- En undersøgelse viser, at 82 procent af lærerne i Odense oplever, at de har elever, der ikke får den støtte, de har brug for i undervisningen.
- Odense Lærerforening ønsker en genopretningsplan for skolens undervisningsvilkår og tilførsel af 100 mio. kr. til årlig drift.
- Foreningen foreslår blandt andet, at der investeres i et loft på maks. 24 elever pr. klasse, og at hver folkeskole tilføres to ekstra specialundervisningslærere.

JEG HAR SAVNET SMALLTALK, JARGON OG HUMOR

CORONAUNDERVISNING // Fjernundervisningen har udfordret både lærere og elever. Lene Møller Jørgensen fra Seden Skole har aldrig haft så travlt som lærer, og hun har savnet at kunne gribe det, der foregår, i luften. 67 procent af lærerne har fundet det lidt eller meget sværere at motivere eleverne under nedlukningen.

8. februar var Lene Møller Jørgensen tilbage på Seden Skole. Her blev hun og de øvrige lærere mødt med en buket blomster og et opmuntrende brev fra skolebestyrelsen.

Eleverne i Lene Møller Jørgensens 4. klasse var tændte, da de mødte lærerne og pædagogerne den første dag efter nedlukningen. Her er det Muhammed med fingeren oppe og Milan i front. Der har været konstante omstillinger for både elever og lærere. 1. marts måtte Abildgårdskolen og H. C. Andersen Skolen lukke ned efter et særlig hidsigt udbrud. For de ældste elever kan der tidligst blive tale om en tilbagevenden den 15. marts.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

BERETNING

Der var blomster og takkebrev fra skolebestyrelsen på Seden Skole til lærerne og pædagogerne, da de yngste elever vendte tilbage til skolen den 8. februar.

– Selv om det er en lille og symbolsk påskønnelse af vores arbejde, er det alligevel dejligt at mærke, siger lærer og tillidsrepræsentant Lene Møller.

Lærerne har gennem det sidste års tid været smidt rundt i coronacentrifugen. På kort tid har de ekstraordinært måttet skifte det sikre håndlag ud med situationens pædagogik og gøre sig nye erfaringer med nedlukning, udeundervisning, fjernundervisning og nødundervisning.

Også eleverne har måttet stille op til lidt af hvert, og selv om billedet ikke er entydigt, vurderer 70 procent af lærerne, at læringsudbyttet for den samlede elevgruppe var lidt lavere eller meget lavere under nedlukningen end normalt. Værst har det ifølge lærerne været for de fagligt svageste elever.

HJÆLPEPAKKE TIL FOLKESKOLEN

67 procent af lærerne oplevede, at de fandt det lidt eller meget sværere at motivere eleverne under nedlukningen end normalt.

Det viser erfaringerne fra foråret og forsommeren 2020, der nu er blevet gjort op af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) for Børne- og Undervisningsministeriet.

Et bredt flertal i Folketinget har for nylig besluttet at bruge 600 millioner kroner til forbedring af både den faglige og den sociale side af undervisningen på landets grundskoler, ungdoms- og voksenuddannelser.

Skolerne får selv mulighed for at vælge lokale løsninger og beslutte, om pengene bedst bruges til eksempelvis supplerende undervisning, tolærerordninger eller såkaldte turboforløb.

STØRSTE UDFORDRING

For Lene Møller, der er klasselærer i 4. c, har den største udfordring ved fjernundervisningen været at skabe kontakt til eleverne.

– Når man har fundet ud af det tekniske, har den største udfordring nok været, at man ikke kan skabe kontakt på samme måde. Jeg bruger meget mine øjne, og jeg bruger også det at lægge en hånd på en skulder eller somme tider at kramme. Man kan ikke bruge jargon og small-talk. Alt det der kan smøre relationerne: humor og ping-pong med klassen. Man savner at kunne gribe det, der foregår, i luften.

– Der har også været en del med teknikken. Man skulle først lære at undervise online. Brugte Google Classroom og Google Meet. Sendte opgaver ud. Finde ud af hvem der starter Meet-rummet?

Lærer Ellen Yderstræde synes også, det har været et problem, at man ikke har haft sine ting og redskaber derhjemme.

– Jeg har taget på skolen bl.a. for at bruge kopimaskine.

Det var arbejdstidsloven fra 2013, der indførte tilstedeværelsespligt på skolen, og siden har mange lærere nedlagt deres hjemmearbejdspladser.

– Ja, det kan være svært at finde et rum derhjemme, hvor man kan være, siger Lene Møller.

– Når min mand også har været hjemme, har jeg nogle gange siddet i soveværelset og snakket med mine elever.

ALLE HAR JO IKKE LIMPISTOL

Kontakten med eleverne har også lidt under, at det har været svært for lærerne at følge op på tingene, fordi eleverne ikke fysisk har været til stede.

– Enkelte elever prøver at smyge sig uden om opgaverne ved at sige, at der ikke var strøm på computeren, eller at de ikke kunne komme ind, og så skal man vurdere, om det bare er en undskyldning. Der er en sød pige, som ikke logger på og bruger som undskyldning, at hun skulle til læge. Det er nemmere at snyde, fordi man er mere anonym og uden for lærerens rækkevidde.

Fag som billedkunst, håndværk og design, musik og idræt har af gode grunde også stillet særlige krav til både lærere og elever.

– Aldrig har jeg arbejdet så meget med toilet-ruller og mælkekarton, siger Lene Møller, der blandt andet underviser i billedkunst.

– Man kan jo ikke gå ud fra, at alle kommer fra et hjem med limpestol!

– Jeg vil nok sige, at de praktisk-musiske fag er nogle af de mest stressende at undervise i.

PÅ ARBEJDE HELE TIDEN

Lene Møller har ikke haft så travlt som lærer i mange år, siger hun.

– På et tidspunkt flød det helt ud. Jeg følte, jeg var på arbejde hele tiden. Elever sendte spørgsmål og sms'er. En dag troede jeg lige, at jeg efter at have sat eleverne i gang med en opgave kunne nå at slå bolledej op i mellemtiden, men det kan man godt opgave. Der er nogen, der hele tiden spørger, og pludselig dukker ens mand op i "klasseværelset".

KRISEHÅNDTERING

Også for skoleledelsen har der været særlige udfordringer.

– For os i ledelsen har det handlet om krise-

håndtering, siger skoleleder Marianne Justesen.

– Der er lærere, der har trippet for at komme tilbage, og så er der andre, der reelt er meget utrygge og bekymrede for smitterisikoen ved at komme tilbage.

Også de skiftende meldinger fra myndigheder og forvaltning har helt fjernet den kendte rytme fra skolens hverdag.

– Så har der været nedlukning. Så genåbning. Så vente på retningslinjer. Så lokal fortolkning fra forvaltningen og på den enkelte skole. Må vi synge? Må vi synge, hvis der er to meter imellem os?

– Der er også dessiner om, at vi skal tage hensyn til særligt sårbare lærere, siger souschef Peter Hougaard.

– Men hvem er det? Er det alvorlige sygdomme, tidligere stress, alder? Og hvem betaler?

Til gengæld er lærerne heldigvis ikke ramt af sygdom i samme grad som ellers.

– Der er meget færre sygemeldte, og det er heldigt, for man kan jo ikke sætte vikarer til at undervise online. Så i tilfælde af sygdom beder vi klassens andre lærere om at træde til.

Nu venter skolerne spændt på, om de ældste elever kan vende tilbage 15. marts. ▲

LÆRERFORENINGEN OG CORONAEN

- For at lærerne skal have mulighed for at blive testet regelmæssigt, har Odense Lærerforening gentagne gange foreslået, at de såkaldte testbiler bliver kørt ud til skolerne. Odense Kommune meddelte tidligere på baggrund af udmelding fra KL, at disse ugentlige test skulle foregå i fritiden. Odense Lærerforening fandt denne udmelding helt urimelig. Foreningens krav er da også siden imødekommet.
- Siden epidemiens begyndelse har Odense Lærerforening presset på for, at visirer skal stilles gratis til rådighed for medlemmerne. Først den 20. 1. 2021 fik lærerne tilsagn om gratis værnemidler.
- Lærere på specialområdet har under hele coronafølget mødt på arbejde og er dermed i øget risiko for smitte med coronavirus. Som et resultat af lærerforeningens pres udarbejdede Undervisningsministeriet nye retningslinjer, der åbnede for, at man lokalt – alt efter fysiske rammer, lokaleforhold, indretning mv. – kunne overgå til nødundervisning på specialskoler og i specialklasser.
- Også lærere, der underviser 0.-4. kl., har siden fået samme vilkår med nødundervisning frem til sommerferien.

Du lacker helt vildt, Kristina

Af Kristina Rasmussen, lærer, Agedrup Skole

Kristina Rasmussen.

Omend jeg påskønner den forjættende 'mute-funktion' (en lyksalighed, jeg fra tid til anden kunne ønske sad på mine egne børn...), så opvejes de åbenlyse fordele herved med jævne - og stadigt kortere - mellemrum af de spørgsmåls- og sætningsloops, der lader til at kendetegne den konventionelle skoledag anno 2021:

"Vær lige sød og tænde dit kamera!"
"Kan I høre mig nu?!"
"Fryser du, eller er du bare ved at falde i søvn?!"
"Er du der?"
"Jeg deler lige min skærm!"
"Nej, du skal ikke klikke i adresselinjen på dette link for at åbne ny side, for så.... nå, okay, han kommer nok ind igen..."

"Alle, der ikke har ordet tager deres lyd af!"
"Kan I se min skærm? I bliver nødt til at unmute, jeg kan ikke høre, om I nikker..."
"Nej, det ligger i mappen på Min Uddannelse."
"... Så prøv via Aula ..."
"... Okay, jeg lægger link i chatten!"
"Hvilken side?!"
"Arrhg, Kristina, du lacker helt vildt!"
"Jeg har ikke hørt, hvad du sagde, for mit net gik ned. Hvad skal vi?"

I et forsøg på til en vis grad at imødegå bemeldte udfordringer har jeg og mange kolleger i det ganske land nu taget konsekvensen og udstyret poderne med kaskader af bøger og kompendier.

Hvad der ved første øjekast kan synes som et snarrådigt tiltag, viser sig imidlertid mere forvirrende end ufejlbarlig, når et tilsyneladende uskyldigt spørgsmål om (den fysiske tilstedeværende!) teksts miljø afføder følgende svar:

"Det ved jeg ikke, jeg har ikke læst den, for jeg kunne ikke komme ind på siden..." ▲

**AKTUELT
KVARTER**

Det er sørgeligt, at vi bruger færre penge per skoleelev end de andre byer, men det kommer ikke bag på mig, for både vores egne budgettal og KL's nøgletal har vist det gang efter gang. Det har været et langt sejt træk at genoprette Børn- og Ungeforvaltningen, hvor vi systematisk har taget ét område af gangen og gjort forholdene bedre. Men folkeskolen mangler vi at gøre noget reelt ved. Vi har godt nok tilført nogle penge, men ikke nok."

Rådkvinde Susanne Crawley 20. 2. 2021 i Fyens Stiftstidende

INTET I VEJEN MED ROBOTTER

"Lad mig slå det fast: Der er ikke noget i vejen med robotter, men hvor ville det være rart, hvis borgmesteren og rådkvinden ikke bestemmer, hvad vi skal beskæftige os med på en folkeskole."

Lærer på H.C. Andersen Skolen Jonas Callesen på sin facebookprofil, 22. 1. 2021

DEMOKRATISK PATRIOTISME

"Læreren er ikke en helt, men en faglig og normativ autoritet, der med forfatningen i ryggen realiserer en demokratisk patriotisme. Det er noget helt andet end at skulle være supermand, der inkarnerer en ukuelig heroisme mod alle odds.

Læreren skal ikke stå alene uden samfundets og sin ledelses utvetydige opbakning. Det er at udlicitere modet, ofte desværre pædagogisk pakket ind i en henvisning til metodefrihed."

Fra rektor Stefan Hermanns tale ved mindehøjtideligheden for Samuel Paty og demonstration for ytringsfriheden på Christiansborg Slotsplads, 25. oktober 2020

AULA DUER IKKE

"Vi havde en forventning om, at Aula ville være et tidssvarende digitalt værktøj. Men her efter et år må vi sande, at det ikke er tilfældet. Skolelederne oplever hverken, at Aula er tidssvarende eller enkelt, og det understøtter slet ikke skolens

behov for kommunikation og samarbejde", lyder skudsmålet fra Claus Hjortdal.

I Skolelederforeningens undersøgelse er lærerne blevet bedt om deres overordnede vurdering af Aula. Kun to procent har klikket af ved, at Aula er et godt og brugbart værktøj i hverdagen, og fem procent siger, at Aula fungerer godt.

34 procent svarer, at Aula fungerer nogenlunde, hele 53 procent siger, at Aula har mange fejl og mangler, og 6 procent, at Aula slet ikke fungerer.

Folkeskolen 27. 1. 2021

ELEVPLANER KAN SUSPENDERES

"Skolerne skal have lov til at finde lokale løsninger resten af skoleåret og herunder mulighed for at suspendere elevplanerne, oplyser Pernille Rosenkrantz-Theil i et svar til SF."

Skolemonitor 18. 2. 2021

EN TVIVLSOM GAVE

"Fondens tildelinger har en klar ideologisk hældning, siger Thomas Aastrup Rømer.

Man ser det samme instrumentelle syn på læring, som man så i folkeskolereformen. Det er en meget snæver definition af, hvad skoler skal kunne, og under den ligger en politisk dagsorden, som fonden er med til at promovere."

Filosof Thomas Aastrup Rømer om Mærsk-milliarden i Weekendavisen, En tvivlsom gave, 2. 10. 2019

TRE FORHOLD ER AFGØRENDE

1. Kortere skoledage, så eleverne ikke bliver så udtrættede
2. Flere hænder til at støtte de elever, der har behov for særlig støtte for at kunne begå sig hensigtsmæssigt sammen med de øvrige elever - både i timer og frikvarterer
3. Lavere undervisningstimetal til lærerne, hvilket ville frigive ressourcer til mere holdddeling, individuel støtte, differentiering og ikke mindst kollegial sparring, som er helt afgørende for at skabe en god arbejdskultur i alle klasser."

Lærer Mette Frederiksen om læren af coronaundervisningen - på undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theils facebookprofil.

BRINKMANNS GODE RÅD

"For at blive en kompetent lærer for dine hjemsendte børn er det afgørende, at du som forælder investerer tid i målrettet personlig udvikling.

Som lærer skal du nemlig være robust, fleksibel og omstillingsparat, kultivere dine lærings- og relationskompetencer, udvikle et stærkere mindset, blive mere assertiv, lære at have flere bolde i luften, være til stede i nuet, udvise autentisk lederskab i hjemmet, facilitere samarbejde på tværs og anerkende hvert enkelt barn, så de alle kan blive så dygtige som muligt og få 21st century skills. Ellers taber dine børn i den globale konkurrence!

Når du så endelig er klar, er skoledagen desværre gået, men så er der til gengæld tid til formativ selvevaluering, når børnene er puttet."

Svend Brinkmann på sin facebookprofil med gode råd til forældre med coronahjemsendte børn.

MINISTER VIL HAVE SPECIALUNDERVISNING PÅ ALLE SKOLER

"Hver eneste folkeskole i landet skal have specialundervisningskompetencer på skolen, sagde undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil på et samråd om inklusion. Antallet af elever i specialtilbud stiger - den udvikling bifalder ministeren."

Fagbladet Folkeskolen, 25. 2. 2021

Nanna Muusmann

NY KOMMUNIKATIONSCHEF I ODENSES B&U-FORVALTNING

45-årige Nanna Muusmann står fra 1. april 2021 i spidsen for kommunikationen på børn- og ungeområdet i Odense Kommune.

Hun får ansvaret for den interne og eksterne kommunikation, herunder bl.a. kommunikation på sociale medier, pressearbejde, strategisk kommunikation og rådgivning samt kommunikation vedrørende Covid-19.

Nanna Muusmann kommer fra en stilling som chef for kommunikation og boligstrategi hos "Civica - Bolig med fremtid". Tidligere var Nanna Muusmann sekretariatschef for Vollsmose Sekretariatet.

Odense Kommune, pressemeddelelse

På sporet af letbanen

- gør dine elever klar til, at letbanen åbner i 2021

Mangler du et online undervisningsmateriale, som tager udgangspunkt i et aktuelt emne fra Odense? Så prøv Odense Letbanes nye, gratis undervisningsmateriale til overbygningselever på Alinea.dk

Materialet indeholder en masse forskellige opgaver, hvor eleverne kan arbejde med digte, interviewe, analysere design, lave naturfaglige undersøgelser, podcasts, mockups eller brugerundersøgelser.

Eleverne får mulighed for at dykke ned i letbaneprojektet, som i flere år har påvirket mange odenseaneres hverdag. Opgaverne er målrettet fagene dansk, geografi, historie, samfundsfag, biologi samt fysik/kemi og kan også bruges som led i fællesfaglige forløb og fællesfaglige prøver.

Materialet handler desuden om trafiksikkerhed, da det er vigtigt, at eleverne er ekstra opmærksomme, når letbanen kører i byen.

Find link til materialet på odenseletbane.dk/undervisning

Hør mere om letbanen

Du og din klasse kan også booke et gratis oplæg, hvor vi fortæller om letbaneprojektet og den færdige letbane. Oplægget bliver afholdt på jeres skole eller via Teams afhængig af, hvad der er muligt.

Oplægget tager 1-1,5 time, afvikles i perioden 1. april til 15. juni. og bliver tilbudt de første 10 klasser, der kontakter kommunikationskonsulent Søren Balle Christiansen på sbch@odenseletbane.dk

DET INDRE
MARKED

Dennis Vikkelsø
Bagsideredaktør
DEVI@dlf.org

Odense Lærerforening
Klaregade 19, 2. sal
5000 Odense C
Tlf. 6612 6890
082@dlf.org
Odenselaerforening.dk

Claus Holm Thomsen
Chefkonsulent

Bo Tryggedsson
Konsulent

Tine Skov Hansen
Sekretær

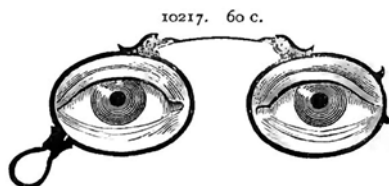
Mette Lund Kieler
Sekretær

Du danske sprog...

Verden står over for store udfordringer for tiden, men der er stadig mange sproglige udtryk i småtingsafdelingen, der forpester hverdagen, mener redaktionen på onlinemediet Heartbeats, der letter trykket med en liste over de pt. mest trælse af slagsen - her dog kun tre.

1. "At kigge ind i..."

Mette Frederiksens taleskriver er ansvarlig for dette irriterende udtryk, som siden Coronaens udbrud har bredt sig med uforsvarlig hastighed til alle lag af politikere, talspersoner og mellemledere, der har brug for at stive deres autoritet af med opsnappet statsmandslingo. Men hør her: Vi er trætte af at kigge ind i ting, som vi ikke kan lide.

2. Webinar

Ord, der dækker over et røvkedeligt seminar, som også ville have været tørt ude i den virkelige verden, men nu foregår på webcam. Vi har at gøre med et surrogatprodukt, hvis underlødighed mange simpelthen har glemt, fordi man fejlagtigt tror, at selve ordet 'webinar' gør foretagendet nyt og spændende. Det er svært at komme i tanke om noget nemmere end at takke nej til at deltage i et webinar.

3. Kommentere på

Som det så ofte sker, tror danskerne, at de taler engelsk, når de i virkeligheden taler dansk. Herhjemme kommenterer man ikke på noget, man kommenterer bare. På er en paria, som skal udslettes.

Johnny Madsen har ikke levet forgæves...

Her er et par uødelige citater fra den djærve, jyskyske musiker og kunstmaler.

"Jeg husker tydeligt første gang, jeg havde sex. Jeg har kvitteringen derhjemme endnu."

Johnny Madsen

"Nogle af livets store spørgsmål: Hvor kommer vi fra, hvor skal vi hen, og hvor skal vi stille de tomme flasker?"

Johnny Madsen

"Vi legede aldrig gemmeleg, da vi var børn. Der var aldrig nogen, der gad at lede efter os."

Johnny Madsen

"Min familie er så fattig, at vi slog min fars begravelse sammen med min 50 års fødselsdag."

Johnny Madsen

"Der er så mange, der griner af mit udseende, men er I klar over, hvad det koster at komme til at se sådan ud?"

Johnny Madsen

"Min far sagde altid: Johnny, du bliver sgu aldrig til noget. Du kan lige så godt tage til Sjælland."

Johnny Madsen

